

စာအုပ်ငယ်-၂

လူတိုင်းအကျိုးဝင် သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်တစ်ခု
ဖန်တီးတည်ထောင်ခြင်း

Booklet 2 :

Working with Families and Communities to
Create an ILFE

လက်စွဲလမ်းညွှန်

ဤလက်စွဲ(၂)တွင် လူတိုင်းအကျုံးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်တစ်ခု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ထိန်းသိမ်းရေးတို့၌ မိဘများ၊ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်များကို မည်သို့ကူညီနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤစာအုပ်ငယ်သည် ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းသည် ကျောင်းနှင့် သော်လည်းကောင်း၊ ကျောင်းသား ကျောင်းသူများသည် ရပ်ရွာလူထုနှင့်သော်လည်းကောင်း မည်သို့ပတ်သက်သည်၊ မည်သို့ပံ့ပိုးကူညီနိုင်သည်ကို အကြံဉာဏ်ပေးထားပါသည်။ မည်သည့်နည်းလမ်းများ ကျင့်သုံးနေပြီကို ခွဲခြားသိစေရန်လည်းကူညီမည်ဖြစ်ပြီး ဆိုင်ရာကျောင်းသားကျောင်းသူများ၊ ၎င်းတို့၏ မိသားစုများနှင့် ရပ်ရွာလူထုကို လူတိုင်းအကျုံးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်တစ်ခုအဖြစ် တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်နေသည့်တိုင်အောင် အကြံဉာဏ်များပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

လက်စွဲများ

- ၂.၁ လူတိုင်းအကျုံးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်တစ်ခုရှိ ဆရာ၊ မိဘ၊ ရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်းတို့၏ ဆက်နွယ်မှု ၃
 - ရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်းဟူသည်မှာ ၃
 - မိမိတို့သည်မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ရပ်ရွာဒေသလူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပါဝင် ပတ်သက်သင့်သနည်း။ ၅
 - မိမိတို့၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရမှုများ ၉
- ၂.၂ မိသားစုများနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတို့တွင် လူတိုင်းအကျုံးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်နှင့် အစပျိုးစည်းလုံးလုံ့ဆော်ခြင်း ၁၂
 - မိသားစုဝင်များနှင့် ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းတို့ကို ဆက်သွယ်ထိတွေ့မှု ၁၂
 - လူတိုင်းအကျုံးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်အကြောင်းကို မိဘများသို့ အသိပညာပေးခြင်း ၁၉
- ၂.၃ ရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် သင်ရိုးညွှန်းတမ်း..... ၂၈
 - စာသင်ခန်းအတွင်းရှိလူ့အဖွဲ့အစည်း ၂၈
 - စာသင်ခန်းနှင့်ရပ်ရွာဒေသလူထုအဖွဲ့အစည်း ၃၂
- ၂.၄ မည်သည့်အကြောင်းအရာများကို ကျွန်ုပ်တို့သင်ယူခဲ့ပြီးပြီနည်း.. ၃၅

၂

လူတိုင်းအကျွန်ုပ် သင်ယူပျော်ရွှင်တစ်ခု ဖန်တီးတည်ထောင်ရန် မိသားစုများ၊ ရပ်ရွာလူထုများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း

လက်စွဲ (၂-၁)

လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်တစ်ခုရှိ ဆရာ၊ မိဘ၊ရပ်ရွာ လူ့အဖွဲ့အစည်း တို့၏ဆက်နွယ်မှု

ရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်းဟူသည်မှာ

ယင်းအဖွဲ့အစည်းတွင် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ၏ မိဘများ၊ အုပ်ထိန်းသူများ၊ ၎င်းတို့၏မိသားစုဝင်များနှင့် ကျောင်းတည်နေရာဝန်းကျင်အနီး၌ နေထိုင်သူများ အားလုံး အကျိုးဝင်နေပါသည်။ ထို့ပြင် ပင်စင်စားကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးများ၊ ဘိုးဘွားမိဘများနှင့် ကျောင်း၏အုပ်ချုပ်မှုနယ်မြေအတွင်းနေထိုင်သူများ အားလုံးပါဝင်ပါသည်။ ကျောင်း၏ တည်နေရာသည် မြို့ပြဧရိယာတစ်ခုအတွင်းဖြစ်ခဲ့လျှင် ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ကုန်သည်များ၊ ဈေးဆိုင်ရှင်များ၊ အစိုးရအလုပ်သမားများ ပါဝင်နေကြမည်ဖြစ်သဖြင့် အခြားသောဒေသ ဧရိယာနှင့် ကွဲပြားအောင်ဖွင့်ဆို သတ်မှတ်ရပါလိမ့်မည်။ အားလုံးသော လူပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းသည် အကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်၌ ကလေးများ၏ သင်ယူမှုတိုးတက်ရေးကို ရှေးရှုရာတွင် ထူးခြားအရေးပါသော ပံ့ပိုးဖြည့်ဆည်းမှုများကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။

မိမိတို့သည် ကလေးများအားလုံး ကျား၊မ မရွေး လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော် ဝန်းကျင်တစ်ခုတွင် သင်ယူနိုင်ရန်နှင့် အကျိုးဝင်သင်ယူနေရသည်ဟု ခံစားမိကြရန် ဖန်တီး ဖော်ဆောင်ပေးဖို့ တာဝန်ရှိသူများဖြစ်ကြပါသည်။ မိဘများနှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့သည် ကျောင်းများနှင့် စာသင်ခန်းများတွင် လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်ဖြစ်ပေါ်တိုးတက် ရေးအထောက်အကူပြုရန် အရေးပါသည့်အလုပ်များကို လုပ်ကိုင်ကြရန်ရှိပါသည်။ ဥပမာ- ရပ်ရွာလူထုသည် ကျောင်းပြင်ပရောက်ကလေးများကို ရှာဖွေပေးရန်၊ ကျောင်းအပ်နှံကြစေရန် နှင့် ကောင်းမွန်စွာ ဆက်လက်သင်ယူနိုင်ကြရန်အတွက် မိမိတို့နှင့် အတူတကွ ဆောင်ရွက် ပေးကြဖို့ လိုအပ်ပါသည်။

လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်ရေးတွင် ရပ်ရွာလူထု သည် အရေးပါလှသည့်တိုင်အောင် လက်တွေ့တွင်ကျောင်းနှင့်ရပ်ရွာလူထုတို့ကြား၌ မမျှော်လင့် သောကွာဟမှုများ မကြာခဏတွေ့နေရတတ်ပါသည်။ ဤကွာဟမှုများမှာ အကြောင်းအမျိုးမျိုး ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျောင်း၏လုပ်ငန်းဇယားနှင့် မိဘများ၏လုပ်ငန်းဇယားချင်း ဆန့်ကျင် ကွဲပြားမှုဖြစ်နိုင်သည်။ အထူးသဖြင့် ကိုယ်ခွဲမရှိသောမိဘများသည် အလုပ်မအားလပ်၍

ကျောင်းလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်တက်ရောက်နိုင်မှု မရှိခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ကိုယ်နှင့်မကျွမ်းဝင်သော မရင်းနှီးသောဒေသကျောင်းများသို့ ဆရာအဖြစ်တာဝန်ချထား ပေးခြင်းလည်းရှိသည်။ မိမိစာသင်ကြားပေးရသော ကျောင်းရှိရာရပ်ရွာဒေသအတွင်း မိမိတို့၏ ဆရာများမနေထိုင်မှု သို့မဟုတ် ကျောင်းတွင်နေထိုင်သော်လည်း သီတင်းပတ်အကုန်၌ ကျောင်းနှင့်ဝေးကွာသော ကိုယ့်မိသားစုထံပြန်နေခြင်းမျိုးလည်းရှိသည်။ ဤအခြေအနေမျိုးနှင့်အခြားအကြောင်းတို့ကြောင့် ကျောင်းမှမိဘများသို့ သို့တည်းမဟုတ် ကျောင်းမှရပ်ရွာလူထုသို့ ဆက်သွယ်ရေးသည် တစ်လမ်းသွားတစ်ဖက်သတ်ဆက်ဆံရေးသာဖြစ်လာတော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် မိဘများကကျောင်းသို့၊ ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းမှ ကျောင်းသို့ ဆိုသလို အပြန်အလှန်အားဖြင့် ဆက်သွယ်ရေးမှာ အလွန်နည်းပါးသွားတော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ လူတိုင်းအကျုံးဝင်သင်ယူမှုပျော်ဝန်းကျင်တစ်ခု ဖန်တီးတည်ထောင်ရန်အတွက် ဤအဟန့်အတားများကို မဖြစ်မနေကျော်လွှားရပေမည်။

ရပ်ရွာဒေသလူ့အဖွဲ့အစည်းများက ကျောင်းတွင်ပါဝင်မှု

‘ရပ်ရွာဒေသလူထုအဖွဲ့အစည်းအားလုံးကျောင်းတွင် ပါဝင်ရမည်’ ဟူသော အဆိုသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံချန်နာယာမှ ဆရာများအတွက် စိန်ခေါ်မှုဖြစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းဆရာတို့သည် ကြီးမားသောလူထုအဖွဲ့အစည်းတွင် အစိတ်အပိုင်းအဖြစ်ပါဝင်နေသည်ကို ကိုယ်တိုင်သိလာရသော်လည်း တစ်ဦးချင်းစီအနေနှင့်ရော အဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့်ပါ သူတို့သည် လူထုနှင့်ဆက်သွယ်မှု၊ ထိတွေ့မှုအနည်းငယ်သာရှိကြောင်းလည်း သိလာခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော အခြားအသိုင်းအဝိုင်းများနှင့်သာ အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်မှုရှိခဲ့သည်။ သူတို့သည်လူမှုအစုအဖွဲ့အတွင်းရှိနေရင်းကနီးရက်နှင့်ဝေးဆိုသကဲ့သို့ဖြစ်နေကြောင်းခံစားလာမိကြသည်။ အခြားသူတို့၏အကြောင်းကို ထိုဆရာတို့မသိ။ ထို့အတူအခြားသူတို့ကလည်း ထိုဆရာတို့၏အကြောင်းနှင့်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေမှုများကိုလည်း မသိရှိကြချေ။ ယေဘုယျအားဖြင့်ဆိုပါမူပညာရေးလောကမှ ဆရာတို့သည်သင်ယူသူများ၊ မိဘများနှင့်တွဲ၍အလုပ်ပိုမို လုပ်လိုကြကာ သူတို့၏ကျောင်းအပေါ်အမြင်ကိုရရှိလိုကြ မြဲဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဆရာများနှင့် မိဘများကိုအဖွဲ့ငယ်များခွဲ၍ သွက်လက်တက်ကြွစွာဆွေးနွေးနိုင်ကြရန်အတွက် အလုပ်စတင်ခဲ့ပါတော့သည်။ ထို့အတူသင်ယူသူများနှင့် အပြန်အလှန်ထိတွေ့ ဆက်ဆံမှုပြုနိုင်ရန်အတွက်လည်းရပ်ရွာလူထုတို့ကို ကျောင်းသို့ဖိတ်ခေါ်မှုများကိုလည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

Booth T and Black -Hawkins K. (2001) Developing Learning and Participation in Countries of the South: The Role of an Index for Inclusion. UNESCO: Paris.

မိမိတို့သည်မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ရပ်ရွာဒေသလူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပါဝင် ပတ်သက်သင့်သနည်း။

ကလေးများသည် ရပ်ရွာလူထုအတွင်းမှာပင်နေထိုင်ပြီး သင်ယူနေကြပြန်သည်။ ထို့အပြင် မိမိတို့သင်ကြားပေးလိုက်သည်များကိုလည်း အသုံးချရသည်ဖြစ်၍ လူ့အဖွဲ့အစည်းများသည်ဆက်စပ်စဉ်းစားရသည့်အခြေအနေများသာ ဖြစ်ကြသည်။ ကလေးအားလုံးကျောင်းသို့ ရောက်ရေးနှင့် အောင်အောင်မြင်မြင် သင်ယူနိုင်ရေးတို့တွင် ကလေးတို့ကိုကူညီရန်မှာ မိသားစုများ၊ ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်း ခေါင်းဆောင်များ၊ အခြားလူထုအဖွဲ့အစည်းဝင်များ၏ ပါဝင်မှုတန်ဖိုးထားမှုများကား မရှိမဖြစ် အရေးကြီးလှပါသည်။ သာဓက-မိသားစုများနှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့သည် ၎င်းတို့၏ ကလေးများကို မိမိတို့သင်ကြားပေးသည့် ပညာနှင့် ဆရာများ ဖြစ်သည့် မိမိတို့ကိုတန်ဖိုးထားလာကြမည်ဆိုလျှင် ကလေးများသည်လည်း သူတို့၏သင်ယူမှု အခွင့်အလမ်းကိုလည်း တန်ဖိုးထားလာကြမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့တန်ဖိုးထားလာမှုသည် ကလေးများအဖို့ မိမိတို့ဆရာများနှင့် အတန်းဖော်များကို လေးစားမှုဖြစ်စေပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဘဝနောက်ခံနှင့် စွမ်းနိုင်မှုအမျိုးမျိုးရှိသော ကလေးများကိုလည်း အလေးထားလေးစား တတ်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နည်းတူစွာပင် ၎င်းတို့၏သင်ယူမှုများကိုလည်း နေ့စဉ်ဘဝတွင် အသုံးချရန် တွန်းအားပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိတို့၏ သင်ကြားရေးတိုးတက်စေရန်နှင့် ကလေးများ၏ သင်ယူမှုကို မြှင့်တင်စေရန် အသုံးပြုနိုင်မည့် ပေါများကြွယ်ဝသည့်အကြောင်းအရာ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် လက်တွေ့ကျသည့် ဗဟုသုတများကိုလည်း ပေးပါသည်။ ဥပမာပြရလျှင် မိမိတို့သည် ရိုးရာပုံပြင်များ သို့မဟုတ် ရိုးရာသီချင်းများကို ဘာသာစကားဆိုင်ရာ သင်ခန်းစာများတွင် ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းသင်ကြားနိုင်ပါသည်။ ရပ်ရွာဒေသမှ သစ်ပင်စိုက်ပျိုးရေးများနှင့် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးတို့မှ ကွဲပြားသည့်နည်းပညာများကို မိမိတို့၏ သိပ္ပံဘာသာရပ် သင်ခန်းစာများတွင် ထည့်သွင်းပေါင်းစပ်သင်ကြားနိုင်ကြပါသည်။

ထို့အပြင် ကလေးများအားလုံးအတွက် သင်ယူမှုကို တိုးတက်မှုရှိရန်၊ ကျောင်း၏ အရည်အသွေးကို တိုးတက်ကောင်းမွန်ရန်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မာပြီး ပြောင်းလဲမှုကို ခံယူနိုင်ရန်အတွက် ရင်းမြစ်များရရှိရေးဆော်သြစည်းရုံးလိုပါလျှင် **မိမိတို့သည် အတူတကွ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရပါမည်။** ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံကျောင်းများသည် ဤကဲ့သို့သော လေ့လာ သုံးသပ်မှုဖြင့် ပညာရေးပြောင်းလဲမှုတွင် ပါဝင်ကျင့်သုံးနေပြီဖြစ်ပါသည်။

တစ်ဦးတည်းထီးထီးခံရပ်နေခြင်းနှင့် တစ်ပွဲတိုးပြီးစလွယ်အမြန် ဖြေရှင်းခြင်း သည်မည်သည့်အခါမှအလုပ်မဖြစ်ပါ။ ဤသည်မှာ ဆရာများ၊ ကျောင်းအုပ်ချုပ်သူ များ၊ ကြီးကြပ်သူများ၊ မိဘများနှင့် ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းဝင်များ၏အကြား အကျိုးပြု နေသည့်ကြားဝင်လုပ်ဆောင်မှုများ အပြန်အလှန်ဆက်ဆံမှုလမ်းကြောင်းများဖြစ်ကြပြီး ကလေးများကိုယ်တိုင်လည်း ပါဝင်နေကြပါသည်။ ယင်းဖြစ်စဉ်သည်ပင် ကွဲပြားခြားနားမှုကို ခံယူနိုင်နေသည့် သဘောဖြစ်သည်။

Feny de los Angeles-Bautista with Marissa J.Pascual, Marjorie S. Javier, Lillian Mercado-Carreon and Cristina H. Abad (2001). Reinventing Phillippine Education: Building Schools Fillipino Children Deserve. The Ford Foundation. Philippines.

ရပ်ရွာလူထုများသည် လူတိုင်းအကျုံးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်တစ်ခု ဖြစ်လာစေရန် အစပြုဆောင်ရွက်လာကြသည့် ကျောင်းများအတွက် အဖိုးတန်လှသော အရင်းအမြစ်များ ဖြစ်ကြပေသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ရှိ BRAC ကျောင်းများသည် နမူနာတစ်ခုပင် ဖြစ်ပါသည်။

လူတိုင်းအကျုံးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်အတွက် ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်း၏ ထောက်ပံ့မှုပြုခဲ့သည့် အစောပိုင်းစံနမူနာတစ်ခု

မိမိတို့၏ကလေးများကို အခြေခံပညာရစေလိုကြောင်း စာတတ်မြောက်ရေး လုပ်ငန်းခွင် စာသင်ခန်းရှိမိခင်များ၏ တောင်းဆိုချက်ကို တုံ့ပြန်ဖြည့်ဆည်းရန်အတွက် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင် ၁၉၇၉ခုနှစ်က ပထမဦးဆုံးသော BRAC ကျောင်းကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါသည်။ BRAC ဆိုသည်မှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံကျေးရွာတိုးတက်ရေးကော်မတီ Bangladesh Rural Advancement Committee ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတိုးတက်ရေးကော်မတီသည် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအနေဖြင့် မိခင်များကို ကျောင်းကော်မတီတစ်ခုအဖြစ်ဖွဲ့စည်းပြီး ကျောင်းနေရာရှာဖွေပေးခြင်း၊ ဆရာသတ်မှတ်ပေးခြင်းနှင့် ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲခြင်းများတွင် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။

ကော်မတီသည် ကျေးရွာအတွင်းအိမ်များသို့ ကွင်းဆင်းကာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော ကလေးများကိုစာရင်းပြုစုသည်။ အထူးသဖြင့် မိန်းကလေးများဖြစ်ကြသည်။ ကျောင်းများသည် မိန်းကလေးများကိုအဓိကထားကာ ကျောင်းအပ်နှံစေကြရမည်။ ဆီလျော်သည့် သင့်တော်သောသင်ရိုးညွှန်းတမ်းရှိရမည်။ ကလေးဗဟိုပြုသင်ကြား နည်းကျင့်သုံးရမည်။

ထို့အပြင် ရက်စက်စွာရိုက်နှက်ပြီး အပြစ်ဒဏ်ပေးမှုကိုလည်းပယ်ခဲ့သည်။ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများသည်ကျေးရွာတိုးတက်ရေးကော်မတီ၏ အခြေခံပညာသင်ရိုးညွှန်းတမ်း သင်ယူပြီးဆုံးသောအခါ အစိုးရကျောင်းများသို့ တက်ရောက်ပညာသင်ကြားနိုင်ကြသည်။ ကလေးအမြောက်အမြား အောင်အောင် မြင်မြင်ပြီးမြောက်ကြပါသည်။

ကျောင်းဝန်ထမ်းများသည် ပုံမှန်အားဖြင့် ဒေသခံများဖြစ်လေ့ရှိကြပြီး မိဘများနှင့် အဆင့်ရှိရှိဆက်ဆံမှုကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်သူများဖြစ်ကြသည်။ မိဘများသည် ကျောင်းအချိန်ဇယားအတွက် သီးသန့်ဖြစ်စေသည့် စာသင်ချိန်များကို ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ပေးကြပြီး ကျောင်းအားလပ်ရက်ကို စိုက်ပျိုးရေးရာသီကာလများနှင့် အံကိုက်ဖြစ်အောင်ပြောင်းလဲပေးကြသည်။ မိဘများသည်ဆရာများ ပျက်ကွက်မှုကို အလွတ်သဘောစောင့်ကြပ်ပေးကြသည်။ ဆရာပျက်ကွက်မှုကို ဖြေရှင်းခြင်းဟူသည့် နောက်ဆက်တွဲလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ယင်းသို့အဖြစ်မျိုးမှာလည်း နည်းပါးလှပါသည်။ ကျောင်းတစ်ကျောင်းစီတွင်မိဘသုံးဦး၊ ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းမှ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးနှင့် ဆရာတစ်ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ကျောင်းကြီးကြပ်မှုကော်မတီတစ်ခုစီလည်းရှိသည်။ ၎င်းတို့သည် ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲမှုများကို အတူတကွ တာဝန်ယူကြရမည့်သူများဖြစ်ကြပါသည်။

ကျေးရွာတိုးတက်ရေးကော်မတီကျောင်းများမှ ဝန်ထမ်းများသည် မိဘများအဆင်ပြေသည့်အချိန်တစ်ချိန်တွင် မိဘဆရာလစဉ်အစည်းအဝေးပွဲများကို ကျင်းပလေ့ရှိသည်။ စည်းဝေးပွဲများကို နေ့အချိန်များတွင်ကျင်းပလေ့ရှိသဖြင့် အမျိုးသမီး အများစု တက်ရောက်နိုင်ကြသည်။ကျေးရွာတိုးတက်ရေးကော်မတီ ကျောင်း၏ အရည် အသွေးပြအညွှန်းကိန်းတစ်ခုမှာအစည်းအဝေးသို့ အနည်းဆုံးကလေး ၇၀% ၏ မိဘများ တက်ရောက်ကြခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့်ကလေး ၈၀% ၏ မိဘတစ်ဦးစီ တက်ရောက်ကြသည်။ အစည်းအဝေးတွင် မိဘများသည်၎င်းတို့ ပြောဆို လိုသော ကျောင်းနှင့် ပတ်သက်သည့်အကြောင်းအရာများကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုနိုင် ကြသည်။ သို့သော် ကျေးရွာကျောင်းကော်မတီသည် အဓိကဖြစ်သည့် ကျောင်းလခ၊ အခြားစရိတ်များ၊ ခရီးကွာဝေးမှု၊ စည်းကမ်း၊ လုပ်ငန်းဇယားများနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအရာတို့ကို တင်ပြဆွေးနွေးသည့်အခါ မကျေနပ်မှုအနည်းငယ်တော့ရှိကြပါသည်။

Adapted from Rugh A and Bossert H. (1998) Involving Communities: Participation in the Delivery of Education Programs. Washington, DC: Creative Associates International, Inc.

**ပြန်လည်ထင်ဟပ်မှုလုပ်ငန်း။ ။ လူတိုင်းအကျုံးဝင်သင်ယူမှုပျော်
ဝန်းကျင်အတွက်ရပ်ရွာ လူထုက
မည်သို့ ပံ့ပိုးပါသလဲ။**

ကျေးရွာတိုးတက်ရေးကော်မတီကျောင်းများတွင် လူတိုင်းအကျုံးဝင်သင်ယူပျော်
ဝန်းကျင်ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်ရေးအတွက် ရပ်ရွာလူထုများသည် မည်သည့်နည်းလမ်း များဖြင့်
ပါဝင်နေသလဲ။

- (၁) -----
- (၂) -----
- (၃) -----

သင်၏ ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် သင့်ကျောင်းကို လူတိုင်းအကျုံးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်
တစ်ခုအဖြစ်ပိုမိုကောင်းမွန်အောင်ပြုပြင်ရန်မည်သည့်နည်းများဖြင့်ကူညီပါသလဲ။

- (၁) -----
- (၂) -----
- (၃) -----

အခြားမည်သည့်နည်းများဖြင့် ကူညီပါသလဲ။

- (၁) -----
- (၂) -----
- (၃) -----

လူတိုင်းအကျုံးဝင်သင်ယူမှုပျော်ဝန်းကျင်တစ်ခု ဖန်တီးတည်ထောင်ရန်နှင့်
ပိုမိုကောင်းမွန်အောင်ပြုပြင်ရန် ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းမှ မည်သူများက ဦးဆောင်ဦးရွက်
သူအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပါသလဲ။

- (၁) -----
- (၂) -----
- (၃) -----

သင်၏ကျောင်းတွင် လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်တစ်ခုအဖြစ် ပိုမို ကောင်းမွန်အောင်ပြုပြင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုကသင့်ကိုကူညီလာအောင် သင်မည်ကဲ့သို့ တိုက်တွန်းအားပေးနိုင်သလဲ။

(၁) -----

(၂) -----

(၃) -----

မိမိတို့၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရမှုများ

မိဘများနှင့် ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းဝင်များက လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော် ဝန်းကျင်ကို အထောက်အကူပြုပံ့ပိုးလာနိုင်အောင် မိမိတို့ဆရာများ၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် တာဝန် ယူဆောင်ရွက်မှုများမှာ အဘယ်နည်း။

ဆရာအားလုံးတွင်ရှိရမည့်တာဝန်များမှာ အောက်ပါတို့ဖြစ်ပါသည်-

- (၁) နေအိမ်၊ မိဘအုပ်ထိန်းသူများနှင့် ပုံမှန်ဆက်သွယ်ရန်၊ ယင်းသည်ကလေး များ၏သင်ယူမှုနှင့် တတ်မြောက်အောင်မြင်မှုတိုးတက်ရန်အတွက်ဖြစ် သည်။
- (၂) ကျောင်းသို့မရောက်လာသည့် ကလေးများသည်မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ကျောင်းသို့မရောက်သည်ကို ရှာဖွေရန်၊ ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် ကျောင်းသို့ ရောက်ရေးနည်းလမ်းများကို ရပ်ရွာလူထု ခေါင်းဆောင်များနှင့် တီထွင် ဖန်တီးဖော်ဆောင်ရန်၊
- (၃) တပည့်များ၏ မိဘများကို လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် တန်ဖိုးတို့ကိုရှင်းပြရန်
- (၄) သင်ရိုးညွှန်းတမ်း၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် ရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်း အတွင်းသို့ ကလေးများကွင်းဆင်းလေ့လာရေးခရီးများ၊ လက်တွေ့ဖွံ့ဖြိုး မှု လုပ်ငန်းများနှင့် ပြပွဲပြိုင်ပွဲများကဲ့သို့သော အပြန်အလှန်ထိတွေ့ ဆက်ဆံမည့် လှုပ်ရှားမှုများကို စီစဉ်ပေးရန်၊
- (၅) မိဘများနှင့်ရပ်ရွာလူထုကို စာသင်ခန်းတွင် သင်ကြားမှု လုပ်ငန်းများသို့ ပါဝင်မှုပြုအောင် ဖိတ်ခေါ်ရန်တို့ဖြစ်ပါသည်။

အချို့သော ဆရာများ ဆောင်ရွက်ကြရမည့်တာဝန်များမှာ-

- (၆) ကျောင်းအုပ်သည်အခြားဆရာများနှင့်အတူ မိဘများ၊ရပ်ရွာလူထုအတွင်းမှ အဖွဲ့အစည်းများ(ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ ရပ်ရွာပညာရေးကော်မတီ၊ မိဘဆရာအသင်း) ကို လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်အကြောင်း ဆက်သွယ်ကြရန်အတွက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြရန်၊
- (၇) အခြားမိဘများနှင့် ရပ်ရွာလူထုကို လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင် အတွက် ဦးဆောင်ဦးရွက် ထောက်ခံပြောကြားရန် အလို့ငှာ မိဘများကို အားပေးပြီးအတူတကွ ဆောင်ရွက်ခြင်းများပြုရန်ဖြစ်သည်။

ဆောင်ရွက်ရန်လုပ်ငန်း။ ။ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အတူ မိမိတို့ မည်သို့ဆောင်ရွက်နိုင်မည်လဲ။

ကျောင်း၏ လှုပ်ရှားမှုလုပ်ငန်းမှန်သမျှသည်မိသားစုများ၊ ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းများ နှင့်လည်း သက်ဆိုင်ပတ်သက်သည်ဟူသော အသိဖြင့် ကွင်းဆင်းလေ့လာ ခရီးများ၊ မိဘဆရာ အသင်းစည်းဝေးများ၊ အားလပ်ရက်စုပေါင်းကိုယ်လက်လှုပ်ရှားသည့် ဆင်နွှဲမှုများကဲ့သို့သော လုပ်ငန်းများကို စာရင်းဇယားချ၍ စတင်ဆောင်ရွက်ပါ။¹ ယင်းတို့တွင် ဆရာများ၊ ကလေး များ၊ မိသားစုများနှင့် ရပ်ရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းပါ အတူတကွစုစည်းပါဝင်လာမည်ဖြစ်သည်။ ပြီးလျှင် ယင်းလှုပ်ရှားမှု လုပ်ငန်းများတစ်ခုစီအတွက် အောက်ပါတို့ကိုချရေးပါဦး-

- ❖ ဤလုပ်ငန်းတွင် သင်ကူညီခွဲမှုရှိ/မရှိ၊ ကူညီခွဲသော်မည်သည့်အတိုင်းအတာ ဖြင့်ဖြစ်ကြောင်း (စည်းရုံးသူ သို့မဟုတ် ဖိတ်ခေါ်ကြိုဆိုသူမျိုး)
- ❖ လှုပ်ရှားမှုမှ ရလဒ်ဖြစ်သည့်အကျိုးပြုဖြစ်ပေါ်မှုများ
- ❖ ဆန့်ကျင်ဘက်သဘော သို့မဟုတ် မမျှော်လင့်သောအနှောင့်အယှက်ဖြစ်ရမှု များနှင့် ယင်းတို့ကို နောင်အခါတွင် မည်သို့ဖယ်ရှားနိုင်ကြောင်း (သာဓက- မိဘများ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှုနည်းသည်ကို တစ်ကြိမ်တည်း ကြိုတင် ကြေညာခြင်းမျိုးထက် အကြိမ်ကြိမ်ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်းဖြင့် မိဘအနည်းငယ် သာ အစည်းအဝေးတက်ရောက်ခြင်းဖြစ်ရပ်ကို ကျော်လွှားနိုင်ခြင်း)

¹ This activity was adapted from The Multigrade Teacher's Handbook (1994) Bureau of Elementary Education, Department of Education, Culture and Sports in cooperation with UNICEF Philippines, and UNICEF at <http://www.imocef.org/teachers/ environment/families.htm>

အရေးကြီးဆုံးဟု သင်ထင်သောလုပ်ငန်းများကို မျဉ်းသားပါ။ သင်၏စာသင်ခန်းနှင့် သော်လည်းကောင်း၊ သင်ကြားမှုလက်တွေ့လုပ်ငန်းများနှင့်လည်းကောင်း တိုက်ရိုက်ပတ်သက် နေသောလုပ်ငန်းများကို စက်ဝိုင်းဝိုင်းပါ။ မည်သည့်လုပ်ငန်းများကို မျဉ်းသား၍ မည်သည့် လုပ်ငန်းများကို စက်ဝိုင်းဝိုင်းထားပါသနည်း။ မျဉ်းသားခြင်းသာ ပြုလုပ်ထားသောလုပ်ငန်း များကို သင်၏လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများတွင် မည်သို့ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းနိုင်မည်ကို စဉ်းစားပါ။

သင်၏ကျောင်းနှင့် စာသင်ခန်းတွင် အကျိုးဝင်ပညာရေးနှင့် သင်ယူပျော်ဖြစ်အောင် ဖန်တီးတည်ထောင်ရာ၌ မည်သည့်လှုပ်ရှားမှုလုပ်ငန်းများက အရေးကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ မည်သည့်လှုပ်ရှားမှုလုပ်ငန်းများသည် မိသားစုများနှင့် ရပ်ရွာပြည်သူအဖွဲ့အစည်းများအကြား လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်ကို ပိုမိုကောင်းမွန်သော နားလည်သဘောပေါက်မှု တစ်ခုအဖြစ်သို့ မြှင့်တင်ရန် ဖြစ်ရပ်ကောင်းများဖြစ်ကြသည်ကို သင့်ကိုယ်သင်မေး ကြည့်ပါ။

လှုပ်ရှားမှုလုပ်ငန်းတစ်ခုစီတွင် သင်၊ သင်၏ကျောင်းနှင့်ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်း တို့ကြား တိုးတက်လာသည့်ဆက်ဆံရေးကို အကျဉ်းချုပ်အနှစ်သာရထုတ်ကြည့်ပါ။ သာဓက- ‘ကျောင်းစာသင်နှစ်အတွင်း မိဘဆရာအသင်းစည်းဝေးကျင်းပခြင်းဖြင့် မိမိသည် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ၏ မိသားစုများကို ပိုမိုကောင်းမွန်သောနားလည်မှုတစ်ခုကို ဖြစ်လာစေပြီး ကျောင်းလုပ်ငန်းများကို စေတနာ့ဝန်ထမ်းကူညီရန် မိဘများပိုမိုလာစေပါ သလား’ ဟူ၍ဖြစ်သည်။

နောက်ဆုံးတွင်အပြုသဘောဆောင်သော လုပ်ငန်းများနှင့်သင်၏ကျောင်း၊ ရပ်ရွာ လူထုအဖွဲ့အစည်းတို့ကြား ဆက်နွှယ်မှုများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပါ။ ထို့နောက် ၎င်းလုပ်ငန်း တို့ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်မည့်နည်းလမ်းများကို ရွေးထုတ်ပါ။ သာဓက-ကျောင်း၏စုံညီပွဲတော်ကို တစ်နှစ်တွင်တစ်ကြိမ်သာကျင်းပခြင်းထက် စာသင်နှစ် ၏အစနှင့်အဆုံးတို့တွင် ကျင်းပခြင်း၊ စုံညီပွဲတော်ကိုနှစ်စတွင် ကျင်းပလျှင် ကလေးများ မည်သည်တို့ကို သင်ယူရမည်၊ မိဘများကမည်သို့ကူညီနိုင်မည်ကို တွက်ချင့်သိရှိနိုင်သည်။ တစ်ဖန် ကျောင်း စာသင်နှစ်ပြီးဆုံးချိန်တွင်ဆိုလျှင် ကလေးများ၏ လုပ်ဆောင်မှုများကို ခင်းကျင်းပြသနိုင်ပြီး အတူတကွ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ကလေးတစ်ဦးစီတိုင်း၏ အောင်မြင်မှုများနှင့် လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူ ပျော်ဝန်းကျင်တစ်ခုဖန်တီး တည်ထောင်မှုကို ပွဲလမ်းအခမ်းအနားကျင်းပနိုင်ပါသည်။

လက်စွဲ (၂.၂)

မိသားစုများနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတို့တွင် လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော် ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်နှင့် စပျိုးစည်းနဲ့ လှုံ့ဆော်ခြင်း

ပညာရေးဆိုင်ရာညှိနှိုင်းလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများသည် ထိရောက်ပြီး အကျိုးရှိရန် ဖြစ်ပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းသည် အပြည့်အဝထောက်ကူပံ့ပိုးပြီး တက်ကြွစွာလည်း ပါဝင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် ထိုသို့တက်ကြွစွာပါဝင်နိုင်ရေး အတွက် ၎င်းတို့ကိုဆက်သွယ်မှုပြုရန်၊ သတင်းအချက်အလက်များပေးရန်နှင့် ပါဝင်လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်လာဖို့ လှုံ့ဆော်မှုပြုရန်လိုအပ်ပါသည်။

မိသားစုဝင်များနှင့် ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းတို့ကိုဆက်သွယ်ထိတွေ့မှု

မိမိတို့ဆရာများအနေဖြင့်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများမှအရေးကြီးဆုံးတစ်ခုမှာ မိသားစုဝင် များနှင့်အခြားရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းဝင်များကို ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများ ဖွင့်ပေးရန်ဖြစ်သည်။ မိဘများနှင့်အခြားမိသားစုဝင်များကကျောင်းနှင့် ပညာရေးတွင် စိတ်ဝင်တစားပါဝင်လာသောအခါ ကလေးများ၏ သင်ယူမှုသည်ပိုမိုတိုးတက်လာသည်။ မိဘ များကိုသားသမီးများ၏သင်ယူမှုတွင် ပါဝင်လာစေသောအခါ စာသင်ခန်းတွင် သင်ယူမှု အတွက် စွမ်းရည်ကို ပိုမိုမြင့်မားလာစေပါသည်။ ထို့အပြင်မိမိတို့၏ သင်ကြားပေးမှုတွင် နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ထောက်ကူမှုကိုတီထွင်ဖန်တီးနိုင်လာသည်။ ကလေးများ၏မိသားစု များနှင့်ဆက်သွယ်ခြင်း၊ အရေးပါသောရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းဝင်များနှင့် ဆက်သွယ် မှုပြုခြင်းတို့သည် လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်များကို ဖန်တီးတည်ထောင်ရာတွင် အဓိကအရေးပါ အရာရောက်သည်မှာကြောင်းကျိုးဆီလျော်လှပါသည်။²

မိသားစုများနှင့်စတင်ဆက်သွယ်ရန် ထိရောက်သော နည်းလမ်းများအများအပြားရှိပါ သည်။ စာရင်းတစ်ခုကိုအောက်တွင်ဖော်ပြပါသည်။ ထိုနည်းလမ်းအချို့မှ သင်အကြိုက်ဆုံးနှင့် အဆင်ပြေဆုံး နည်းတစ်ခုကိုကြိုးစားကျင့်သုံးကြည့်ပါ။ ပြီးလျှင် အခြားနည်းများကိုလည်း ဆက်လက်ကြိုးစားကြည့်ပါ။

² This section and activity were adapted from The Multigrade Teacher’s Handbook (1994) Bureau of Elementary Education, Department of Education, Culture and Sports in cooperation with UNICEF Philippines, and UNICEF at <http://www.unicef.org/teachers/environment/families.htm>.

- ❖ မိသားစုများ၊ ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းများဖြင့် အစည်းအဝေးများကျင်းပပြီး ကိုယ်တိုင်မိတ်ဆက်ပါ။ သင်၏ သင်ကြားမှုနှင့်ကလေးများ၏ သင်ယူမှုအတွက် သင့်ရည်မှန်းချက်များကိုပြောပြပါ။ အကျိုးဝင်သင်ယူပျော်စာသင်ခန်းများ အခွင့်အလမ်းခက်ဖြာမှု တန်ဖိုးအကြောင်းကိုရှင်းပြပါ။ သင့်စာသင်ခန်း၏ ကျောင်းလှုပ်ရှားမှုလုပ်ငန်းများအတွက် မည်သည့်နည်းလမ်းများတွင် မိသားစုဝင်များ ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်မည်ကို ဆွေးနွေးပါ။
- ❖ ကလေးများ၏သင်ယူမှုကို အကဲဖြတ်စစ်ဆေးသိရှိနိုင်ရန် မိဘများနှင့် တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် နှစ်ကြိမ် အလွတ်သဘောဆွေးနွေးခြင်းများကို ဇယားဆွဲထားပါ။ သူတို့ကိုကလေးများ၏ လုပ်ဆောင်မှုနမူနာများပြသပါ။ ကလေးတစ်ဦးချင်း၏ ထူးချွန်မှုနှင့် တိုးတက်လာသောအောင်မြင်မှုများကိုထောက်ပြပါ။ ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများကို ကျော်လွှားနိုင်ပါက ကလေးတစ်ဦးချင်းတို့သည် မည်သို့ မည်ပုံပိုမို ကောင်းမွန်စွာ သင်ယူနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြပါ။
- ❖ သင့်ကလေးများ၏လုပ်ကိုင်ထားမှုများကိုသူတို့၏ မိဘများထံပို့ပြီး ကလေးများမည်ကဲ့သို့ကောင်းစွာလုပ်ကိုင်နိုင်သည်ကိုပြသပါ။ ကလေးများ၏ ဆောင်ရွက်မှုများ အပေါ် ထင်မြင်ချက်များနှင့် နောက်ထပ် မည်သည့်အကြောင်းအရာများ ဆက်လက် သင်ယူသင့်သည်ဟူသော ယူဆချက်များ၊ သဘောထားများကို တောင်းဆိုပါ။
- ❖ အိမ်တွင်ကလေးများဘာတွေသင်ယူတတ်မြောက်ခဲ့သည်ကို ပြောရန် တိုက်တွန်းပြီး ရရှိလာသောအချက်အလက်များကို သင်၏သင်ခန်းစာတွင် ထည့်သွင်းအသုံးပြုပါ။ ထို့အတူကလေးများသည် စာသင်ခန်း၌ ဘာတွေဘယ်လိုသင်ယူကြောင်း၊ ၎င်းတို့ အိမ်မှာနေသည့်ဘဝနှင့် မည်သို့ဆက်နွှယ်နေကြောင်း မိဘများနှင့် ဆွေးနွေးပါ။ တစ်နည်းအားဖြင့် ကလေးများစာသင်ခန်းမှရရှိခဲ့သည့် ပညာဗဟုသုတများသည် ၎င်းတို့၏ အိမ်တွင် မည်သို့မည်ပုံအသုံးပြုနိုင်ကြောင်း (သို့မဟုတ်) အသုံးဝင်ကြောင်း ပြသပါ။
- ❖ ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ကွင်းဆင်းလေ့လာရန် ဆောင်ရွက်ပေးပါ။ မိဘ၊ဘိုးဘွားများကို ၎င်းတို့၏ ကလေးဘဝရပ်ရွာတွင်နေထိုင်ခဲ့ကြပုံများကို မေးမြန်းစေပြီးလျှင် ထိုအကြောင်းအရာများကို ‘အတိတ်ကာလ ရပ်ရွာလူမှုဘဝ’ဟူ၍ ဝတ္ထုဇာတ်ကြောင်း (သို့မဟုတ်) စာစီစာကုံးရေးသားခိုင်းပါ။

❖ မိသားစုဝင်များကိုစာသင်ခန်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်လာစေရန် တိုက်တွန်းအားပေးပြီးရပ်ရွာဒေသခံ ကျွမ်းကျင်သူများအား ၎င်းတို့၏အသိပညာ ဗဟုသုတများကို ကျောင်းသား ကျောင်းသူများသို့ မျှဝေပေးရန် ဖိတ်ကြားပါ။

ဆောင်ရွက်ရန်လုပ်ငန်း။ ။မိသားစုများနှင့် ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းများကိုဆက်သွယ်ခြင်း

ကလေး၏မိသားစုဝင်များ၊ ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လောလောဆယ် လက်ရှိ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသည့်နည်းလမ်းများကို အကျဉ်းရုံးဖြင့်သာစတင်ဆောင်ရွက်ပါသည်။ သင်သူတို့နှင့်ပထမဆုံးမည်သို့ဆက်သွယ်ခဲ့သနည်း။ ကလေးများ၏သင်ယူမှုတွင် မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ ၎င်းတို့ပါဝင်ခဲ့သနည်း။

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့ပြီးသောရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်သည့်နည်းလမ်းအသွယ်သွယ်ကို ပြန်လည်လေ့လာကြည့်ရှုပါ။ အောက်ပါကဏ္ဍတစ်ခုစီ၏အောက်တွင် ဖော်ပြသည့်နည်းအမျိုးမျိုးမှနှစ်နည်း (သို့မဟုတ်) သုံးနည်းနှင့်အထက်ကိုရေးချပါ။ ထို့နောက် တစ်ခုစီ၌ မှတ်ချက်ရေးပါ။

- ❖ ကြိုတင်ပြင်ဆင်သင့်သောပစ္စည်းများ(အကယ်၍ရှိခဲ့လျှင်)
- ❖ ကလေး၏မိသားစုဝင်များ (သို့မဟုတ်) ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းဝင်များနှင့် ဆက်သွယ်မည့်နည်းလမ်းများနှင့်
- ❖ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများအတွက် ခန့်မှန်းနေ့ရက်နှင့်အချိန်၊ အခါကြီးရက်ကြီးကဲ့သို့ အခြားစပ်ဆိုင်သည့်နေ့ရက်များ။

ထို့နောက်ရေးသားရလာသော ချိတ်ဆက်နိုင်မည့်လမ်းကြောင်းအမျိုးမျိုးကို ဆုံးဖြတ်ပါ။ သာဓက-စာသင်နှစ်၏အစဉ်စုံညီအစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကို ကျင်းပလိုကောင်းကျင်းပချင်မည်။ သို့မဟုတ် စာသင်နှစ်အတွင်းမှာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ ဤအစည်းအဝေးတွင် ကလေးမိသားစုဝင်များကို စာသင်ခန်းအတွက် အထောက်အကူပြုသူများအဖြစ် အဖွဲ့ဝင်သစ်အနေဖြင့် ပါဝင်ရန်တိုက်တွန်းနိုင်သည် သို့မဟုတ် ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။ ဒေသရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများက စေတနာ့ဝန်ထမ်းကျွမ်းကျင်သူများကို ကလေးများ အတွက်အထူးဟောပြောပို့ချ ချက်များပေးဖို့တောင်းဆိုနိုင်ပါသည်။

သင်၏ပြုမူမှုနှင့် သို့မဟုတ် နေ့စဉ်မှတ်တမ်းစာအုပ်တွင်လှုပ်ရှားမှုစတင်သည့်ရက်များကိုရေးမှတ်ပါ။ သင့်လျော်သည့်အချိန်နှင့် အကြောင်းအရာများကိုရေးမှတ်ခြင်းဖြင့် ရိုးရှင်းသည့် **‘မိသားစုများနှင့် ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းတို့ ပူးပေါင်းပါဝင်သော အစီအစဉ်’** တစ်ခု ရေးဆွဲဖန်တီးနိုင်ပါသည်။

ပုံမှန်ဆက်သွယ်ရေးထူထောင်ထားရှိခြင်း

ကလေးများ၏တိုးတက်မှုကို မိဘများသို့အသိပေးခြင်း

လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်တစ်ခုရှိဆရာများအနေဖြင့် ကလေးများ၏ အကြောင်းကို မိဘများထံသို့ပုံမှန်အသိပေးပို့ရန်လိုအပ်ပါသည်။ မိဘများနေထိုင်ရာအိမ်သို့သွားရောက်လည်ပတ်ခြင်း၊ ကလေးများမှတစ်ဆင့်သူတို့၏ တိုးတက်မှုမှတ်တမ်းများကို အိမ်သို့ပေးပို့ခြင်း သို့မဟုတ် မိဘများကို ကျောင်းသို့ဖိတ်ခေါ်၍ကလေးများ၏ တိုးတက်မှုကိုအသိပေးနိုင်ပါသည်။ ထို့အတူပင်ကလေးမိဘများအားလုံးနှင့် ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းဝင်များအတွက် ရင်းရင်းနှီးနှီးဖွင့်ဟပြောဆိုနိုင်သည့် ဆွေးနွေးပွဲစကားဝိုင်းတစ်ခုကို ကျောင်းတွင်ဖန်တီးထားရန်လိုအပ်ပါသည်။

မိဘများ၊ အုပ်ထိန်းသူများနှင့်တွေ့ဆုံခြင်းကို ကျောင်းစာသင်နှစ်စတွင် စောစီးစွာ ကျင်းပပြုလုပ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ သို့မှသာကလေးတို့၏သင်ယူရေးအတွက် ဆက်သွယ်မှုနှင့် ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်မှုတို့ကို ဆရာများနှင့်မိဘများ ပျိုးထောင်နိုင်ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဆရာများကမိဘများ၏နေအိမ်သို့ အလည်သွားခြင်းနှင့် မိဘများအား ကျောင်းသို့ ဖိတ်ခေါ်ခြင်းကိုမိဘများအနေဖြင့် သူတို့၏ကလေးကို အပြစ်ဒဏ်ပေးခံရသောအခါ မှပြုလုပ်သည်ဟု နားလည်လက်ခံထားမှုရှိနေခြင်းကြောင့် သင်၏လည်ပတ်မှုနှင့် ဖိတ်ခေါ်မှုသည် နားလည်ထားမှုနှင့် ခြားနားကြောင်း၊ မတူညီကြောင်း ကနဦးကပင်သေချာစွာရှင်းပြထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ မိမိသည်ကလေးများ အကြောင်းကိုလည်း မိဘများထံသို့ သိလို၍သာဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်ကလေးများကို သင်ကြားရာတွင်ပို၍ထိရောက်စွာ သင်နိုင်မှာဖြစ်ကြောင်းပြောပြပါ။ ကလေးများ၏ တတ်ကျွမ်းလာမှုများကိုအသိပေးလိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း သာဖြစ်ပြီး၊ ဤသို့ဖြင့် မိဘများသည်လည်းမိမိတို့၏ ကလေးများကျောင်းမှသင်ယူလာသည်များကို အိမ်တွင်အားဖြည့်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်းလည်း ရှင်းပြထားရပါမည်။

ဆရာနှင့် ကလေးများ၏နေအိမ်ဆက်သွယ်မှု

ထိုင်းနိုင်ငံရှိကလေးပျော်ကျောင်းများတွင် အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ချက်ပုံစံ၌ ကျွန်ုပ်တို့ ကျောင်းအတွက်ဘာအရေးကြီးဆုံးလဲ၊ ဘာကြောင့်ပါလဲဟူသော မေးခွန်းကိုမေးထား သည်ကို မိဘများနှင့် ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းဝင်များက ဖြေဆိုကြရပါသည်။ ထိုမေးခွန်း ၏အဖြေများအနက် မြင့်မားသည့် ဦးစားပေးအချက်တစ်ချက်မှာ ဆရာနှင့် ကလေးများ ၏အိမ်ဆက်သွယ်မှုပင်ဖြစ်သည်။ ကလေးများ၏ အပြုအမူနှင့်သင်ယူမှုကို ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ရန် ဆရာများနှင့် ကလေးအားလုံး၏မိဘများသည် သတ်မှတ်စာသင်ကာလ တစ်ခုစီတိုင်းတွင် တွေ့ဆုံသင့်ပါသည်ဟူ၍ ဦးစားပေးဖြေဆိုထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ဤတွေ့ဆုံမှုသည်အရေးပါရသည်မှာ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များ၊ အရေးပါသော ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းဝင်များနှင့် ကျောင်းအကြားတွင်ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်သည့် ဦးတည်ချက်လမ်းကြောင်းကို ညွှန်ပြနိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းသည်ကျောင်းမှ ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းသို့ သတင်းပေးခြင်း၊ ဆက်သွယ်ခြင်းကို တိုးပွားစေပြီး မိဘများနှင့် ဆရာများ အကြားနားလည်မှုကိုလည်း ရရှိစေပါသည်။

Hopkins J and Chaimuangdee K (2000) School Self. Assesment: Participatory Learning and Action for Child Friendly Schools. Chiang Mai, Thailand; The life skills Development Foundation, in With the UNICEF office for Thailand, Bangkok.

ကလေးများ၏သင်ယူမှုတိုးတက်သည်ကို မိဘများထံ သို့ပုံမှန်အသိပေးသတင်းပို့ရန် သည်အရေးကြီးပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာအကဲဖြတ်စစ်ဆေးနည်းများအသုံးပြုခြင်းသည် ဆရာ နှင့် ကျောင်းသားများ၊မိဘများ၊ဆရာများအား ကလေးတစ်ယောက်၏စာပေ၊ဘာသာ၊သင်္ချာ၊ ဘဝတွက်တာကျွမ်းကျင်စရာနှင့် အခြားဘာသာရပ်များတွင် တိုးတက်ကျွမ်းကျင်မှုကို သိနိုင်စေပါသည်။ ကလေးများမည်သည်ကိုကောင်းစွာသင်ယူပြီးကြောင်းနှင့် မည်သည့် တို့ကိုသင်ယူရန်လိုအပ်နေသေးကြောင်းကို မိဘများသိရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ စာမတတ်သူ မိဘများအတွက် အရောင်ခြယ်ကားချပ်များကို တီထွင်၍ အသုံးပြုခြင်းသည် နည်းလမ်းများ အနက် ထိရောက်သောဆောင်ရွက်နည်း တစ်နည်းဖြစ်ပါသည်။ သာဓက-တစ်ဖက်ဖော်ပြပါ ကားချပ် ဇယား(၁)တွင်အရောင်တစ်ရောင်သည်ဂရိတ်(၃)အဆင့်သင်္ချာအတွက်လိုအပ်သော ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် ညီမျှပါသည်။

ဂရိတ်(၃)အဆင့်သင်္ချာအတွက်မာတိကာနှင့် လုပ်ငန်းပြုအရောင်ခြယ်ကားချပ်

အဆင့်	(၁၀)အနက် (၈)မှန်ပါက နောက်တစ်ဆင့်သို့တက်ရန်
အနီ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ငွေကြေးတန်ဖိုး(၁.၀၀ ကျပ်အထိ)ကိန်းရေးခြင်း ❖ နှုတ်ခြင်း - ဂဏန်း ၁ လုံးပါခုကိန်းများနှုတ်ခြင်း ❖ ပေါင်းခြင်း - ဂဏန်း ၁ လုံးပါခုကိန်းနှင့် ၂ လုံးပါဆယ်ကိန်းများပေါင်းခြင်း
လိမ္မော်	<ul style="list-style-type: none"> ❖ စိတ်တွက်(ပေါင်းခြင်း၊ နှုတ်ခြင်း) ❖ အစား - (ဂဏန်း ၁ လုံးပါခုကိန်းများ) ❖ သင်္ချာပုစ္ဆာများဖတ်ခြင်း
အဝါ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ မြှောက်ခြင်း ❖ ဂဏန်း ၂ လုံးပါဆယ်ကိန်းများ နှုတ်ခြင်း၊ ပေါင်းခြင်း ❖ တိုင်းတာခြင်း(အကွာအဝေး၊ ထုထည်)
အစိမ်း	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ၇၀၀ အထိကိန်းများကိုတွက်ခြင်း ❖ ပြန်လည်အုပ်စုဖွဲ့ခြင်းဖြင့် ပေါင်းခြင်း၊ နှုတ်ခြင်း ❖ ဂဏန်း ၃ လုံးပါရာကိန်းနှင့် ဂဏန်း ၂ လုံးပါဆယ်ကိန်းများနှုတ်ခြင်း ❖ ဂဏန်း ၃ လုံးပါရာကိန်းများကို ဖော်ပြခြင်း
အပြာ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ မြှောက်ခြင်း-ဂဏန်း ၂ လုံးပါဆယ်ကိန်းနှင့်ဂဏန်း ၁ လုံးပါခုကိန်းများ ❖ စားခြင်း - ဂဏန်း ၂ လုံးပါဆယ်ကိန်းနှင့်ဂဏန်း ၁ လုံးပါခုကိန်းများ ❖ စာဖြင့်ပေးထားသောပုစ္ဆာများဖတ်ခြင်း
ခရမ်း	<ul style="list-style-type: none"> ❖ မြှောက်ခြင်း - ဂဏန်း ၂ လုံးပါဆယ်ကိန်းနှင့် ဂဏန်း ၁ လုံးပါခုကိန်းများ ❖ တိုင်းတာခြင်း(အကွာအဝေး၊ အရည်များ) ❖ စာဖြင့်ပေးထားသောပုစ္ဆာများဖတ်ခြင်း

Adapted from duPlessis J. (2003) Rainbow Charts and C-O-C-O-N-U-T-S: Teacher Development for Continuous Assessment in Malawi Classrooms. Washington, DC: American Institutes for Research.

လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်အကြောင်းကို မိဘများသို့ အသိပညာပေးခြင်း

ကလေးများ၏ သင်ယူမှုအကြောင်းကို မိဘများ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူများနှင့် ပြောဆို ဆွေးနွေးရာတွင် သင်၏စာသင်ခန်းနှင့်ကျောင်းသည် အကျိုးဝင်ပညာရေးနှင့် သင်ယူပျော်ဝန်းကျင် မည်သို့ဖြစ်လာပုံကိုရှင်းပြရန် အရေးကြီးပါသည်။ ကြိုးစားလုပ်ဆောင်နေမှုများကို ရှင်းပြရန်ကျောင်း၏ လက်ကမ်းစာစောင်များ သို့မဟုတ် သင်ဆောင်ရွက်နေမှုကို ရှင်းပြရာတွင် ထောက်ခံကူညီသည့် ကျောင်းအုပ်ကြီး၏ လက်မှတ်ထိုးထားသောစာတစ်စောင်ရှိထားရန် သင်လိုချင်မည်ဖြစ်သည်။ သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်ဆိုသည်မှာ ဆရာများ၊ မိဘများ၊ ရပ်ရွာလူထု အဖွဲ့အစည်းဝင်များဖြစ်ကြသည့် လူတိုင်းက ကလေးများပညာသင်ယူကြဖို့ ကူညီနေခြင်း သာဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်လည်း ကလေးများနှင့်အတူသင်ယူနေကြခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြပါ။ မိဘများကို ၎င်းတို့၏ ကလေးများလုပ်ဆောင်ထားမှုများ ပြသနိုင်ပြီး သင်ယူမှု ဝန်းကျင်တွင် ကလေးများမည်သည်တို့ကို လုပ်ဆောင်နေကြသည်၊ ဤသို့လုပ်ဆောင် နေကြသည်မှာ ကလေးတို့၏ ညီအစ်ကိုမောင်နှမအရင်းများတက်ရောက်ခဲ့သော ကျောင်းများ နှင့်မတူဘဲ၊ တစ်ထူးခြားကြောင်း၊ ကလေးများကို ဗဟိုပြုပြီး သွက်လက်သော သင်ယူမှု ဝန်းကျင်ဖြစ်ကြောင်းကို ပြသနိုင်ပါသည်။ ဤလက်စွဲပါပထမစာအုပ်ငယ်တွင် သိရှိခဲ့ကြရသည့် အတိုင်း လူတိုင်းအကျိုးဝင်သည် ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို သေချာစွာရှင်းပြရန်လိုပါသည်။ ထို့အတူ ကလေးများအားလုံးအတွက် အကျိုးဝင်ပညာရေးသည် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိလှကြောင်းကို ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှု တချို့ကိုသာမက အဖြစ် ပေးကာရှင်းပြနိုင်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်လုပ်ငန်း။ ။ ‘အနှစ်သက်ဆုံးရွေးချယ်မှု’ ကစားခြင်း

အပယ်ခံများကိုအကျိုးဝင်စေသည့်အဓိပ္ပာယ်ကိုမိဘများနားလည်စေရန်၊ မိဘများနှင့် တွေ့ဆုံချိန်တွင် သင်ကရှင်းပြရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဤသို့ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် အနှစ်သက်ဆုံး ရွေးချယ်မှု ကစားခြင်းနည်းသည် သင့်တော်သည့် အဖိုးတန်လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ဤကစားနည်းမှာ အကျိုးတင်တပ်သို့မဟုတ်ပင်အပ်ဖြင့် တွယ်ကပ်နိုင်သည့်အနီ၊ အပြာ ကဲ့သို့သောရောင်ကွဲရင်ထိုးတံဆိပ်များကိုပြုလုပ်ထားပါ။ အခန်းတွင်းရှိလူတိုင်းကို ရင်ထိုး တစ်ခုစီပေးပါ။ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးတချို့ကို အနီရောင်ရင်ထိုးပေးပြီး ကျန်အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးတို့ကို အပြာရောင်ရင်ထိုးပေးပါ။ ဤလုပ်ငန်းတွင် တချို့သည် အခွင့်အရေးရသူများ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ တချို့သည်အပယ်ခံများအဖြစ်လည်းကောင်း ခံစား(ယူဆ)ရမည် ဖြစ်ကြောင်းကိုရှင်းပြပါ။

နီရောင်ရင်ထိုးရသူများကိုအခန်း၏ နောက်ပိုင်းတွင် သို့မဟုတ် ဘေးတစ်ဖက်တွင် ထိုင်ပါစေ။ ပြီးလျှင်အပြာရောင်ရင်ထိုးရသူများနှင့်သာ သင်ကစားစဉ်တွင် ဖွဲ့နေပါ။ အနီရောင် အဖွဲ့ကိုလျစ်လျူရှုထားပါ။ မကြာခဏဆိုသလို အနီရောင်အုပ်စုသို့ ရှုတည်တည်ခက်ထန် တင်းမာစွာကြည့်ပါ။ လှုပ်ရှားခြင်း ပြီးရယ်ခြင်းကိုရပ်တန့်ပြီး ငြိမ်ငြိမ် သက်သက်ထိုင်နေ ကြရန်လည်းပြောပါ။ အပြာရောင်အဖွဲ့နှင့်သာ ငါးမိနစ်မှဆယ်မိနစ်ထိ ကြာအောင်ဖော်ရွေ သောစကားပိုင်းဖွဲ့ပါ။ ဆယ်မိနစ်အချိန်ကုန်ဆုံးသွားသောအခါရင်ထိုးများကိုဖြုတ်ပြီးအားလုံး အတူတကွပြန်၍ ရောနှောထိုင်ပါစေ။ ထို့နောက်အောက်ပါမေးခွန်းများကိုမေးပါ။

- ❖ အပြာရောင်ရင်ထိုးကိုရရှိမည်သို့ခံစားရသနည်း။ အကယ်၍အနီရောင်ရင်ထိုးကို တပ်ဆင်ထားရစဉ်တွင် အပြာရောင်ရင်ထိုးကိုတပ်လိုပါသလား။ အပြာရောင် ရင်ထိုးကိုရရန် သင်တစ်စုံတစ်ရာပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပါသလား။ ဖယ်ထုတ်ခြင်းခံရသည် ဆိုသည်မှာအဘယ်နည်း။ ဖယ်ထုတ်ခြင်းကို ဘယ်သူပြုလုပ်ခဲ့ပါသနည်း။ မည်သူ သည် အားအငယ်ဆုံးဖြစ်နိုင်သနည်း။

ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာမသန်စွမ်းသူမျိုးကဲ့သို့ အဖယ်ခံရသူတိုင်းသည် ထပ်မံဘေးဖယ်ခံ နေရပြန်သည်ဆိုလျှင်အရှက်ရခြင်း၊ စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ခြင်းခံစားရမှုမှာ မသန်စွမ်း ကလေးတစ်ဦးကိုထပ်ပြီးရရှိလိုက်သလိုငှားတို့သည် နှစ်ခါနှစ်ဆင့်ဖယ်ထုတ်ခြင်းခံရသူနယ်ဖြစ် သည်ကို သတိပြုရန်လိုပါသည်။ သူတို့သည်အများအားဖြင့် လူမျိုးငယ်စုမှဖြစ်ကြပြီး ဆင်းရဲ နွမ်းပါးသည့် မသန်စွမ်းကလေးများဖြစ်ကာ၊ အများသုံးအဓိကဘာသာစကားကိုလည်း မပြောဆို

မသုံးတတ်ကြချေ။ အထူးအားဖြင့် မိန်းကလေးများဖြစ်ကြသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင်ပင် အပယ်ခံလိုဖြစ်ရသည့် အကြောင်းမှာလည်း အမျိုးမျိုးရှိသည်။ (သာဓက-ဆင်းရဲခြင်း၊ အတန်းထဲတွင်အများသုံးအဓိကဘာသာစကားကို နားမလည်သည့် လူမျိုးငယ်စုမှ မသန်စွမ်း မိန်းကလေးဖြစ်နေခြင်းကဲ့သို့) အကြောင်းများဖြစ်သည်။ ထိုကလေးများသည် လူတိုင်း အကျိုးဝင် သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်တွင် ပါဝင်လာစေရန် ကျွန်ုပ်တို့ ရှာဖွေကြရမည့် ကလေးများ ဖြစ်ကြပါသည်။

‘အကျိုးဝင်ခြင်း’နှင့် ‘သင်ယူပျော်’ဟူသောဝေါဟာရ အဓိပ္ပာယ်သည် ဘာကိုဆိုလိုကြောင်း အထက်ဖော်ပြခဲ့သည့် သင်ခန်းစာများကိုအသုံးပြု၍ ပိုမိုနားလည်သဘောပေါက်စေရန် ရှင်းပြပါ။ ဆရာ၊ မိဘပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် အကျိုးဝင်သင်ယူမှု အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် အကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်တစ်ခု မည်ကဲ့သို့တည်ထောင်နိုင်မည်ကို ဆွေးနွေးပါ။

အတွေးအခေါ်- ဤကစားနည်းလှုပ်ရှားမှုသည် ကလေးများအား ဖယ်ထုတ်ခြင်း ခံရသည့် ‘အပယ်ခံ’ ဟူသော ဝေါဟာရကို နားလည်စေပြီး ဘဝနောက်ခံနှင့် စွမ်းရည် အမျိုးမျိုးကို တန်ဖိုးထားရန် အဘယ်ကြောင့် အရေးကြီးသည်ကို ကလေးများနားလည် သဘောပေါက်လာစေပါသည်။

လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်အကြောင်းရပ်ရွာလူထုကိုအသိပညာပေးခြင်း

မိဘများနှင့် ပြောဆိုရာတွင် အချို့သောဆရာများသည် ကျောင်းအုပ်များ၊ ကျောင်း၏ လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်ဖော်ဆောင်ရေးအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှု ကော်မတီများနှင့် လူတိုင်းအကျိုးဝင် သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်တစ်ခုသည် ရပ်ရွာလူထုမှ အုပ်စုများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ပါဝင်မှုဖြင့် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသည်ကို ထည့်ပြောနိုင်ပါသည်။ အကယ်၍ သင်ကိုယ်တိုင်သည် ထိုရပ်ရွာဒေသလူများ ထဲမှတစ်ဦးဖြစ်လျှင် လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော် ဝန်းကျင်ကို ရှင်းပြရန် အောက်ပါနည်းလမ်းအချို့ကို ရှင်းပြနိုင်ပါသည်။

- ၁။ **ပုံနှိပ်သတင်းအချက်အလက်များ-** ဖြန့်ဝေရန်ကျောင်းလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ သတင်းလွှာများပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပါ။ ဒေသသတင်းစာဆရာများ ကို ကျောင်းသို့ဖိတ်ခေါ်၍ လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်အကြောင်း ဒေသသတင်းစာတွင်ရေးသား ဖော်ပြပေးရန်အားပေးတိုက်တွန်းပါ။ သတင်းစာ ဆရာများအား လူတိုင်းအကျိုးဝင် သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်ဖြစ်သည့်ကျောင်း၏

အကျိုးကျေးဇူးများကိုပြသပါ။ ကျောင်းသည် ကလေးများအားလုံးအတွက် အရည်အသွေးမီပညာရေးရရန် စီမံထားကြောင်း ကျောင်းစီမံချက်ကိုရှင်းပြပါ။

၂။ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားတို့မှ ပြည်သူအတွက်ပြန်ကြားချက်များ-ကျောင်းများသည် ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားတို့ကိုအသုံးပြု၍ ကလေးများအား ကျောင်းထားရန် လိုအပ်ကြောင်း မိဘများကိုကြေညာအသိပေးပါ။

၃။ ရပ်ရွာလူထု(သို့မဟုတ်) အုပ်စုအစည်းအဝေးများ-၁ ရက်မှ ၃ ရက်ထိ အချိန်ယူကျင်းပသည့်လုပ်ငန်းဆွေးနွေးပွဲများ သို့မဟုတ် သင်တန်းများပေးရန် စီစဉ်ပေးပါ။ ဤသင်တန်းများသည် လူသစ်များအထူးသဖြင့် ကျောင်းမနေရသေးသော ကလေးများ၏မိဘများကို ကျောင်းနှင့်မိတ်ဆက်ပေးရာတွင် အကူအညီရပါသည်။ ဤကဏ္ဍမှာကလေးအားလုံးကိုပညာသင်ကြားပေးရန်သည် ကျောင်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်ဖြစ်ပြီး ကျောင်းတွင်ပူးပေါင်းပါဝင်ကြလျက် သွက်လက်သော သင်ယူမှုဝန်းကျင်ဖြစ်နေကြောင်းကို ရှင်းပြနိုင်ပါသည်။ ထိုပွဲများတွင် မိဘများပြောသည်ကိုနားထောင်ရန်နှင့်၊ မေးမြန်းသည်ကို ဖြေကြား ရန် အရေးကြီးပြီး သင့်ကျောင်း၏ပညာရေး အရည်အသွေးတိုးတက်စေမည့် စိတ်ကူးအကြံဉာဏ်များကိုလည်းရစေပါသည်။

၄။ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်ပါ-လူမှုရေးလုပ်ငန်းများပါဝင်ခြင်းမှာ သင်၏ကျောင်းကို အကျုံးဝင်မှုပို၍ ဖြစ်လာစေပါသည်။ ထိုလူမှုရေးလုပ်ငန်းများ၌ အဆက်မပြတ်ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုသည် သင်၏အရေးကြီးသော နည်းဗျူဟာများထဲမှ တစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် အရေးပါသောအထောက်အကူ အရင်းအမြစ်များကို စီမံပေးနိုင်ပြီး၊ ကလေးများ၏အခွင့်အလမ်းကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် ကူညီပါသည်။

၅။ အခြားကျောင်းများနှင့် ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ခြင်း-အချို့နိုင်ငံများတွင် ပိုမိုအကျုံးဝင်လာကြစေရန် အနည်းဆုံးကျောင်းသုံးကျောင်းသည် တစ်ကျောင်းနှင့်တစ်ကျောင်းအပြန်အလှန်ပံ့ပိုးပေးခြင်းဖြင့် အတူတကွ အလုပ်လုပ်ကြသည်။

ဆရာတို့သည် ၎င်းတို့အသုံးပြုသော ရုပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းများကို စာသင်ခန်းတွင်ပါဝင်လာစေသည့်နည်းလမ်းများ (သို့မဟုတ်) သင်ကြားနည်းသစ်များအတွက် အကြံဉာဏ်များမျှဝေပေးကြသည်။ ဆရာများ၏ အသိပညာခေတ်မီရန် ကျောင်းတွင်လုပ်ငန်းဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပပေးကြသည်။ ၎င်းတို့သည်ကလေးများ အားလုံးကျောင်းသို့ ရောက်ရန် ရုပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းကို စည်းရုံးသည်။ ကျောင်းနေရန်ရုပ်ရွာဒေသလူ့အဖွဲ့အစည်း အတွင်းလက်တွဲစည်းရုံး ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကလေးများရုပ်ရွာဒေသတွင် လေ့လာသင်ယူရန်အတွက် ကွင်းဆင်းလေ့လာရေးခရီးများကိုလည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပေးကြသဖြင့် ကလေးများသည် ကိုယ့်ဒေသရုပ်ရွာလူ့အဖွဲ့ အစည်းအတွင်းမှာပင်ပို၍ သင်ယူနိုင်လာကြသည်။

လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်တစ်ခုအတွက် လှုံ့ဆော်ပေးသည့်ပံ့ပိုးမှုများ မိဘများသည် ရှေ့ဆောင်သူများ

ရုပ်ရွာဒေသအဖွဲ့အစည်းအချို့တွင် မိဘများသည် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ဆရာများ၊ ကျောင်းအုပ်များထက် ကျောင်းအဆင့်၌အကျိုးဝင် သင်ယူပျော်ဝန်းကျင် အတွက်ရှေ့ဆောင်သူများဖြစ်ကြသည်။ သာဓက-ပါပူဝါနယူးဂီနီ၏မြောက်ပိုင်းခရိုင်တွင် မိဘများက ၎င်းတို့၏ကလေးများကိုသူတို့၏ တိုင်းရင်းသားဘာသာစကားဖြင့် ကျောင်းတွင် သင်ကြားပေးရန် တောင်းဆိုကြသည်။ ဒေသအာဏာပိုင်များကတက္ကသိုလ်/ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့်တွဲဖက်၍ ကလေးများ၏ မူလဘာသာစကားကိုသုံးကြစေရန် ကုန်ကျစရိတ် သက်သာသောပညာရေးကိုစီမံပေးကြသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏ ကျေးရွာတိုးတက်ရေးကော်မတီ ကျောင်းများတွင်မူ ကျောင်းစရိတ်ကြီးမြင့်မှု၊ကျောင်းတည်နေရာဝေးကွာမှုတို့ကြောင့် ကျောင်းပြင်ပရောက်နေသော သား၊ သမီးများအခြေခံပညာရရှိရေးကိုမိခင်များက တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။

အပြောင်းအလဲကိုလက်မခံလိုသူမိဘများ-အခြားရုပ်ရွာဒေသလူ့အဖွဲ့အစည်းများတွင် မိဘများသည် အပြောင်းအလဲကို လက်မခံလိုကြပေ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းအချို့၏ လူကုထံမိဘများသည် ၎င်းတို့၏ သားသမီးများနှင့်အခြားမတူသောကလေးများ

တစ်ကျောင်းတည်းတွင်ပညာသင်စေခြင်းကို မလိုလားကြချေ။ ဤလူများကို ရည်ရွယ် ဦးတည်ကာ အောက်ပါရှေ့ဆောင်ရှေ့ရွက် ဟောပြောမှုများပြုသင့်ပါသည်။

အပြောင်းအလဲတွင်လိုလားသူ မိဘများ-အခြားရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းတွင် လူတိုင်း အကျုံးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်တစ်ခု အကြောင်းမေးလာ၍ ရှင်းပြလျှင် မိဘများသည် ကျောင်းလုပ်ငန်းတွင် အလွန်စိတ်ဝင်စားစွာဖြင့် လိုလားပါဝင်လာတတ်ကြပါသည်။ အကယ်၍ မိဘများသည် သမားရိုးကျအတိုင်းပင် ၎င်းတို့၏ ကလေးများပညာရေးတွင် ပါဝင်မှု မရှိခဲ့လျှင် သူတို့ကိုဖိတ်ကြားပြီး နွေးထွေးလှိုက်လှဲစွာကြိုဆိုရန်နှင့် ထပ်မံဖိတ်မန္တက ပြုရန်လိုအပ်ပါသည်။

ရှေ့ဆောင်ရှေ့ရွက်ပြုနည်းဗျူဟာများ

ပညာရေးတွင် ရှေ့ဆောင်စည်းရုံးမှု ပြုရန်လိုသည်။ ပြည်သူအများအတွင်း အတွေး အဆများသိရှိပျံ့နှံ့ရမည်။ အောင်မြင်စေသည့်ပံ့ပိုးမှုများရရှိရပါမည်။ သင့်သတင်းစကားများ ကို အခြားသူများသို့ပါးပါ။ မိဘများနှင့် ရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်းဝင်များသည် လူတိုင်း အကျုံးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်အတွက် အခြားသူများသို့ ရှေ့ဆောင်ရှေ့ရွက်ပြုသူများ မည်သို့ ဖြစ်လာနိုင်သနည်း။

၁။ **သင်၏လူတိုင်းအကျုံးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင် ကျောင်းအကြောင်းကို အခြားသူများအား ပြောပြရန် မိဘများကိုတိုက်တွန်းအားပေးပါ။**

ရှေ့ဆောင်ရှေ့ရွက်ပြုကြသည့်မိဘများသည် လူတိုင်းအကျုံးဝင်သင်ယူပျော် ဝန်းကျင် အကြောင်းသင်ရှင်းပြစဉ်ကအသုံးပြုခဲ့သည့် လက်ကမ်းစာစောင်များ၊ သတင်းလွှာများ၊ ကလေးများ၏လုပ်ဆောင်ချက်များစသည့် သတင်းအချက် အလက်များအတိုင်း အသုံးပြုလိုကောင်းပြုလိုကြပါမည်။ သူတို့၏ကိုယ်ပိုင် အတွေ့အကြုံနှင့် အခြားသူများ၏အတွေ့အကြုံများအရ ကျောင်းနှင့်စာသင်ခန်းရှိ ခက်ဖြာပညာရေး၏တန်ဖိုး အသုံးဝင်မှုကိုရှင်းပြရာ၌လည်းကောင်း၊ လူတိုင်း အကျုံးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်ကျောင်းတွင် အရည်အသွေးမီပညာရေးသည် ပထမဖြစ်သည်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်မှုရှိစေရာ၌လည်းကောင်း၊ အပြောင်းအလဲ ကို မထောက်ခံသူတို့အား အထူးတလည် ထိရောက်အကျိုးရှိစွာ ဆွေးနွေးနိုင်သူ များ ဖြစ်ကြပါသည်။

၂။ **မိရိုးဖလာထုံးတမ်းစဉ်လာအရဖယ်ထုတ်ခြင်းခံရသည့် ကလေးများအား ကူညီရန်အတွက် မိဘများကို စာသင်ခန်းတွင်ပါဝင်စေခြင်း။** မိဘများသည်ကျောင်းနှင့်စာသင်ခန်းတို့ကကြိုဆိုသည်ဟုထင်မြင်လာပါက စေတနာ့ဝန်ထမ်း ကူညီလုပ်အားပေးကြရန်ကျောင်းသို့မကြာခဏရောက်လာကြပေမည်။ အကယ်၍ မရောက်လာခဲ့ကြပါလျှင်မိဘများ၊ ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းဝင်များကို ဖိတ်ခေါ်ကာ ၎င်းတို့ ကူညီရမည့်လုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ပါ။ သာဓက-မိဘများ သို့မဟုတ် ရပ်ရွာဒေသ လူ့အဖွဲ့အစည်းဝင်များသည် ဘာသာစကား သင်ကြားပို့ချပေးခြင်း သို့မဟုတ် မသန်စွမ်းသော ကလေးများကိုကူညီခြင်းတို့တွင် စေတနာ့ဝန်ထမ်းလုပ်အားပေးနိုင်ပါသည်။ ကလေးများကို စာဖတ်ပြန်ပြန်ပြီး ကလေးများဖတ်ပြသည်ကိုလည်းနားထောင်ပေးနိုင်ပါသည်။ အုပ်စုအလိုက်လုပ်ဆောင်ရသောလုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပါဝင်ကြီးကြပ်ပေးနိုင်ပါသည်။ ပို၍ဂရုစိုက်ရန်လိုအပ်သော ကလေးတစ်ဦးစီကို သို့မဟုတ် အုပ်စုငယ်တစ်ခုစီကို အလေးပေးဆောင်ရွက်ရမည့် ဆရာ၏လုပ်ငန်းကို သက်သာစေပါသည်။ မိဘများနှင့် ရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်းဝင်တို့ ပါဝင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အခြားနည်းလမ်းများကို ယခုစာအုပ်ငယ်၏ နောက်ပိုင်းတွင် လေ့လာ စူးစမ်း ထုတ်ဖော်ပြထားပါသည်။

၃။ **မိရိုးဖလာထုံးတမ်းစဉ်လာအရ ကျောင်းပြင်ပရောက်ကလေးများ ရှာဖွေခြင်း လုပ်ငန်းတွင် မိဘများကိုပါဝင်စေခြင်း။** သာဓက-ရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ မိသားစုအားလုံးကိုဆွဲဆောင်ရန်နှင့် တက်ရောက်လာကြရန် ကျောင်း၌ ကျောင်းအပ်နှံရေးနေ့လှုပ်ရှားမှု အခမ်းအနားကို စာသင်နှစ်စ မတိုင်မီ ကျင်းပပါ။ ထို့နောက် ကလေးများအားလုံးကို ကျောင်းလက်ခံပါ။ ထိုအခါရပ်ရွာရှိ ကုန်သည်များ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များက ကံစမ်းမဲစနစ်ဖြင့် လက်ဆောင် ကလေးများပေးပြီး ဖြည့်ဆည်းထောက်ပံ့ပေးနိုင်ကြပါသည်။ မိဘများနှင့် ဆရာများက အထူးစီမံပြုလုပ်သည့် အကျွေးအမွေး စားသောက်ဖွယ်ရာများကိုလှူဒါန်းနိုင်ကြပြီး ကစားပွဲများလည်း စီစဉ်ပေးနိုင်ပါသည်။ အဆိုအကများလည်းထည့်သွင်းနိုင်ပါသည်။ ဤလှုပ်ရှားမှုအားလုံးသည် အရည်အသွေးပြည့် ပညာရေးအရေးကြီးမှုနှင့် ဤနည်းလမ်းများအားဖြင့် ကလေးအားလုံးကို ပညာရရေးသင်ကြားပေးရန်အတွက် ကျောင်းနှင့်ရပ်ရွာဒေသ လူ့အဖွဲ့အစည်းတို့

အတူတကွ ဆောင်ရွက်နိုင်မှုကိုဦးတည်ပါသည်။ ဝွာတီမာလာကျောင်း တစ်ကျောင်း၏ ကျောင်းအပ်နှံရေး ပွဲတွင်လူရွှင်တော်များ၊ အထူးစီမံထားသော အစားအစာများ၊ ကပွဲများနှင့် ကံစမ်းမဲများထည့်သွင်း ကျင်းပနိုင်ခဲ့၍ ကျောင်းဝင် ဆန်အင်အားထက်ကျော်လွန်ကာ ကျောင်းဝင်သူဦးရေများပြားခဲ့သဖြင့် ကျောင်းဆောင်သစ်ဆောက်လုပ်ရန် စီမံကိန်းများကို ပါတစ်ပြိုင်နက်တည်းစတင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရပါသည်။ ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများ ရှာဖွေရေးလုပ်ငန်းတွင် မိဘများနှင့်ရပ်ရွာဒေသလူထုအဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်နိုင်ရန်အတွက် အခြားအကြံ ဉာဏ်များကို ဤလက်စွဲ၏ စာအုပ်ငယ်တစ်အုပ်ဖြစ်သည့် ‘ကလေးများအားလုံး ကျောင်းသို့ရောက်ရှိရေးနှင့် ပညာသင်ယူရေး’ စာအုပ်တွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။

၄။ **ကျောင်းစီမံအုပ်ချုပ်မှုကော်မတီများနှင့် လူတိုင်းအကျိုးဝင် သင်ယူပျော် ဝန်းကျင်များကိုချိတ်ဆက်မှု။** မိဘဆရာအသင်းများ သို့မဟုတ် ကျောင်းစီမံ အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီများသည် မိဘများနှင့် ကျောင်းတို့၏ ရေရှည် ဆက်သွယ် ဆက်ဆံမှု နည်းလမ်းများပင်ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းအသင်းအဖွဲ့တို့သည် လုပ်ငန်းခွင် အရည်အသွေးတိုးတက်ကောင်းမွန်မှုနှင့် တာဝန်ခံမှုတို့အတွက် ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲခြင်းဖြင့် ကူညီပေးပါသည်။

ကျေးရွာပညာရေးကော်မတီများ

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံရှိဘာလိုချစ်စတန်ပြည်နယ်တွင် ရပ်ရွာဒေသ လူ့အဖွဲ့အစည်း ပံ့ပိုးမှုအစီအစဉ်သည် အမျိုးသမီးများ၏ကျေးရွာပညာရေးကော်မတီ ထူထောင်မှုကို ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။ ယခုအခါအဖွဲ့ဝင် ငါးယောက်စီပါသောအမျိုးသမီး ကျေးရွာပညာရေး ကော်မတီ (၁၀၀၀)ကျော် ရှိလာပြီဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသားများ၏ ပညာရေးကော်မတီ များပေါ်ပေါက်လာပြီးနောက် ဤအမျိုးသမီးကော်မတီများ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ ဘာလိုချစ်စတန် ပြည်နယ်ကဲ့သို့ ရှေးရိုးစွဲနယ်ပယ်များတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများကို ကော်မတီ တစ်ခုတည်းတွင် ရောနှောဖွဲ့စည်းရန် ခက်ခဲပါသည်။ သို့သော်အမျိုးသမီးများသည်ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု၊ မိန်းကလေးကျောင်းများ၏အခြားသော နေ့စဉ်လှုပ်ရှားမှုလုပ်ငန်းများနှင့် ရေရှည်ကျောင်းတက်မှုတို့တွင် ကောင်းမွန်ကြောင်း သက်သေပြသခဲ့ကြပြီးဖြစ်သည်။

For more information on this programme, see <http://www.worldbank.org> and search for "Balochistan."

၅။ **အိမ်များသို့ ရပ်ကျော်ရွာကျော်သွားရောက်ဆွေးနွေးခြင်း။** မိရိုးဖလာ အစဉ်အလာအရ ဖယ်ထုတ်ခြင်းခံရသော ကလေးများ၏ မိသားစုနှင့် ဆက်သွယ် ရေးသည် မလွယ်ကူပါ။ မသန်စွမ်းသူ သို့မဟုတ် လူမျိုးငယ်စုမှပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကဲ့သို့ ဖယ်ထုတ်ခြင်းခံရသူ အုပ်စုတစ်စုကတစ်ဦးဦးကို လူတိုင်းအကျိုးဝင် သင်ယူ ပျော်ဝန်းကျင်အကြောင်း အသိပညာသတင်းအချက်အလက်ကို ဖြန့်ဝေပေးခြင်း သည် နည်းလမ်းတစ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးနှင့် အုပ်စုအစည်းအဝေး ပြုလုပ်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် တစ်အိမ်တက် ဆင်းလည်ပတ်ဆွေးနွေးစေခြင်းသည် လူတိုင်းအကျိုးဝင် သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်အတွက် ကျောင်း၏ ချဉ်းကပ်မှုအကြောင်း ရှင်းပြရာ၌အလွန် ထိရောက်နိုင်ပါသည်။

လက်စွဲ (၂-၃)

ရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့်သင်ရိုးညွှန်းတမ်း

စာသင်ခန်းအတွင်းရှိလူ့အဖွဲ့အစည်း

မိဘပြည်သူများနှင့်ရပ်ရွာဒေသလူ့အဖွဲ့အစည်းတို့၏လက်တွေ့ကျသော ဖြည့်ဆည်းကူညီပံ့ပိုး လေးမှုတို့သည်လူတိုင်းအကျိုးဝင် သင်ယူပျော်ဝန်းကျင် တိုးတက်မှုအတွက် အရေးကြီးပါသည်။ ငွေကြေးနှင့်ငွေကြေးအစားလူ သို့မဟုတ်ပစ္စည်းပံ့ပိုးမှုတို့သည် ကလေးများ၏ သင်ယူမှုကို မိဘများက ပံ့ပိုးနိုင်သော ခိုင်မာသည့်နည်းများဖြစ်ပါသည်။ သာဓက-ရပ်ရွာဒေသ အသင်းအဖွဲ့များ၊ မိဘဆရာအသင်းများ၊ ကျောင်းအုပ်ချုပ်မှုကော်မတီများက ကျောင်း၏ အထောက်အကူပစ္စည်းများ တိုးတက်ပွားများရန် မကြာခဏပါဝင်ကူညီခြင်းမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် သာဓက-လှေကားထစ်များ၊ အဆင့်များသာရှိနေပါကရပ်ရွာဒေသ လူ့အဖွဲ့အစည်းဝင်များက ဆင်ခြေလျောလမ်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ပါသည်။ နိုင်ငံအများအပြားတွင် ရပ်ရွာဒေသ လူထုအသင်းအဖွဲ့များသည် ကျောင်းအတွက်ရေရှိရေးနှင့် သန့်ရှင်းရေး တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးတို့ကို တက်ကြွစွာဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေကြပါသည်။ မိန်းကလေးများအတွက် အိမ်သာသီးသန့်မရှိခဲ့လျှင် ၎င်းတို့သည် အိမ်သာဆောက်လုပ်ပေးကြပါသည်။

မာလာဝီလူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုမှမိဘများသည် ကလေးများကိုယ်တိုင် ပါဝင် သင်ယူမှုကိုတိုးတက်စေရန်ထုတ်လုပ်ထားသည့် သင်ယူမှုပစ္စည်းများကိုသိမ်းဆည်းဖို့ ဆရာများတွင်လုံခြုံသောနေရာမရှိကြောင်းသိရှိခဲ့၍ ထိုအဖွဲ့အစည်းကစာသင်ခန်းနှင့် ကျောင်းအုပ်ကြီးရုံးခန်းအတွက် တံခါးများဝယ်ပေးခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းနှင့် တစ်ခရိုင် တည်းရှိ အခြားလူထုအဖွဲ့အစည်း(၂၀)တို့မှ မိဘတို့ကလည်း စာပေနှင့် သင်္ချာ သင်ခန်းစာ များတွင်ဆရာနှင့် ကလေးများအသုံးပြုနိုင်ရန်သေတ္တာအဟောင်းများ၊ ရော်ဘာ ဖိနပ်များနှင့် သင်ထောက်ကူဝတ္ထုပစ္စည်းများအဖြစ် အခြားပစ္စည်းများကို စီစဉ်ပေးလာကြပါသည်။ မိဘများအနေဖြင့် ကျောင်း၏သင်ရိုးအဆင့်တွင် ပါဝင်လာခြင်းအတွေ့အကြုံသည် ကလေးတို့၏ သင်ယူအောင်မြင်ပြီးမြောက်မှုနှင့် ကလေးများ၏ အောင်မြင်မှုကို တိုးပွားစေခဲ့ပါသည် ဟူ၍ ဆရာတစ်ယောက်က ကောက်ချက်ချခဲ့ပါသည်။

Miske SJ(2003)Proud Pioneers Improving Teaching and Learning in Malawi Through Continuous Assessment. Washington DC: American Institutes for Research.

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံမှ ပညာရေးမှူးတစ်ဦးက အစီရင်ခံခဲ့သည်မှာ သူတို့သည် မိဘများနှင့် ကြိုးပမ်းမှုအမြောက်အမြားဆောင်ရွက်သည်တွင် မိဘများသည်ကျောင်း၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ်ခံယူမိသွားကြကြောင်း၊ ကျောင်းသားများသည်လည်း ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းဝင်အဖြစ် ခံယူမိသွားကြစေရန် ထိရောက်စွာစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ကြောင်း တင်ပြအစီရင်ခံခဲ့ပါသည်။ သင်ယူမှုပစ္စည်းများကို ဆရာများနှင့် ကျောင်းသားများကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ကြပြီး အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းဝင်များကလည်း လှူဒါန်းကြစဉ်တွင် မိဘများကလည်း ယူနီဆက်ကလေးဂျီဒါန်းသော စာအုပ် ၁၀၀ နှင့်အစပြု မတည်သည့် အရင်းအမြစ်ဌာန စာကြည့်တိုက်တစ်ခုကိုတည်ဆောက်ရာတွင် ပါဝင်ကူညီခဲ့ပါသည်။ ကျောင်းသားများက ရင်းမြစ်ဌာနအတွက် စာအုပ်စင်ကဲ့သို့ ပရိဘောဂများ လုပ်ပေးခဲ့ကြပါသည်။

Feny de los Angeles Bautista with Marissa J.Parcial Marjorie S. Javier, Lillian Mercado-Carreon and Cristina H. Abad. (2001) Reinventing Philippine Education Building Schools Filipino Children Deserve. The Ford Foundation, Manila.

မိဘများတိုက်ရိုက်ပါဝင်လာစေသည့်နည်းတစ်နည်းမှာ ၎င်းတို့ကို စာသင်ခန်းသို့ ဖိတ်ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ပြောခဲ့သည့် လက်စွဲ(၂-၂)တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်စာသင်ခန်း၏ သဘောသဘာဝကို ဖြည့်ဆည်းမှု ဖြစ်စေမည့်တပည့်တစ်ယောက်၏ ပညာရေးတွင်မိဘများ၊ ဘိုးဘွားများ၊ အုပ်ထိန်းသူများ ပါဝင်လာစေသည့်နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးရှိပါသည်။

- ❖ စာဖတ်ပြခြင်းသို့မဟုတ်သင်ယူမှုပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ခြင်းစသော စာသင်ခန်းစနစ် လုပ်ငန်းများတွင် ဆရာများကိုထောက်ပံ့ရန်နှင့် ပညာရေးလက်တွေ့ဖွံ့ဖြိုးမှုတွဲဖက်သင်ရိုးများဖြစ်သော အားကစား သို့မဟုတ် ကွင်းဆင်းလေ့လာခြင်း သို့မဟုတ် ပွဲတော်များကဲ့သို့ အထူးလှုပ်ရှားမှုများကို စီစဉ်ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် မိဘများ သို့မဟုတ် အခြားသော မိသားစုဝင်များသည် ဆရာများအား စေတနာ့ဝန်ထမ်းပါဝင် ကူညီဆောင်ရွက်နိုင်သည်။
- ❖ မိဘများသည်စာသင်ခန်းတွင်ဧည့်သည်အဖြစ် ၎င်းတို့၏လုပ်ငန်းများနှင့် လုပ်ငန်း၏ လောကအကြောင်းအရာဗဟုသုတများကို လာရောက်ဟောပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးသည်အလုပ်တွင်ကျွမ်းကျင်မှုကိုဖြစ်စေကြောင်း ဆွေးနွေးပြောပြနိုင်သည်။ စာမတတ်သူမိဘများအနေဖြင့်လည်း ၎င်းတို့ရပ်ရွာဒေသ၏သမိုင်း၊ ရိုးရာပုံပြင်များကိုပြောပြနိုင်သကဲ့သို့ ရိုးရာလက်မှုပညာများကိုသရုပ်ပြသနိုင်ပါသည်။

- ❖ မိဘများသည် မိဘဆရာအသင်းတွင်ပါဝင်ခြင်း၊ မိဘဆရာအသင်းအစည်းအဝေးတက်ရောက်ခြင်းနှင့်ကျောင်း၏ အခြားအစည်းအဝေးများကို တက်ရောက်ခြင်း၊ စာသင်ခန်း၏ ဖြစ်စဉ်ပါဝင်ခြင်းတို့ဖြင့် ဗဟုသုတပွားများစေနိုင်သည်။ ထိုသို့ပါဝင်တက်ရောက်ခြင်းဖြင့် မိမိတို့ကလေးများ၏ ဆရာများနှင့်တွေ့ဆုံရသည်။ ကျောင်း၏ သင်ရိုးများကို သိရှိရသည်။ လုပ်ငန်းများတွင်မည်သို့ပါဝင်ရမည်ကိုလည်း သိရှိနိုင်လာကြပါသည်။
- ❖ မိဘများသည်ကျောင်းတွင် လိုအပ်နေသောပစ္စည်းများကိုလှူဒါန်းနိုင်ကြသည်။ ကျောင်းနှင့်စာသင်ခန်း တို့အတွက် လိုအပ်သည့် ငွေကြေးအကူအညီ အထောက်အပံ့များကို ရှာဖွေရာတွင် အကူအညီပေးနိုင်သည်။
- ❖ မိဘများသည်ကျောင်းသို့ မနေသေးသည့်ကလေး၏ မိဘများ၊ ကျောင်းထုတ်ရန် ကြံရွယ်နေသောမိဘများ ထံသို့ သွားရောက်ကာ ကလေးများပညာသင်ယူမှု ပြီးမြောက်ရေးတို့ကို တိုက်တွန်းအားပေးနိုင်ပါသည်။
- ❖ မိဘများသည်မိမိတို့ကလေးများ၏ ကျောင်းများ၊ ကလေးပြုစုစောင့်ရှောက်ရေးဌာနများ၌ လုံခြုံရေးနှင့် သန့်ရှင်းကြီးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများတွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။
- ❖ မိဘများသည် ကျောင်းစုံညီပွဲတော်နေ့အခမ်းအနားကျင်းပရာတွင် ကူညီနိုင်သည်။ ထိုနေ့များတွင်မိဘများ၊ ရပ်ရွာဒေသလူ့အဖွဲ့အစည်းဝင်များ၊ အမှုဆောင်များကိုဖိတ်ကြားကြသည်။ ကလေးများအားလုံး၏ လုပ်ဆောင်ချက်များမှ ကိုယ်စားပြုလုပ်ဆောင်မှုများကို သင်ကြားမှုပစ္စည်းအသစ်များနှင့် တွဲ၍ ခင်းကျင်းပြသထားသည်။ ဆရာများကလည်း ၎င်းတို့အကဲဖြတ်စစ်ဆေးမှုနှင့် သင်ကြားမှုစွမ်းရည်သစ်များကို သရုပ်ပြသကြသည်။ ဘဝနောက်ခံနှင့် စွမ်းရည်အမျိုးမျိုးရှိသူများကလည်း သူတို့ဘာတွေသင်ယူခဲ့ပြီးသည်ကို သရုပ်ပြသကြပါသည်။
- ❖ ကလေးများ၏ သင်ယူမှုတတ်မြောက်မှုကိုအကဲဖြတ်ရာတွင်မိဘများ၊ ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းဝင်များကကူညီပေးနိုင်သည်။ ကလေးများ၏ အိမ်စာများတွင် အမှတ်များလည်းပေးနိုင်သည်။ ဤသည်မှာ ကလေးများသင်ယူမှုလုပ်ငန်းတွင် သွင်းအားစု ကိုဖြည့်ပေးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

- ❖ ဘွဲ့ရများနှင့် ဘဝကိုအလုပ်ရည်မှန်းချက်တို့အတွက် မြှုပ်နှံထားသည့် မိဘများ သည်ကလေးများ အထူးသဖြင့်ဘဝနောက်ခံနှင့် စွမ်းရည်အမျိုးမျိုးရှိ ကလေးများ အတွက် စံနမူနာဖြစ်စေပါသည်။ လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရင်များနေ့ကို နှစ်စဉ် ကျင်းပပါ။ စံပြုထိုက်သူ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများကို ၎င်းတို့၏ အသက်မွေးမှု လုပ်ငန်းများအကြောင်းနှင့် ယောက်ျားကလေးများ မိန်းကလေးများက ထိုအသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းများအတွက် မည်သို့ပြင်ဆင်နိုင်ကြောင်းကို ဆွေးနွေးပေး ရန် ဖိတ်ခေါ်ရပါမည်။

အမျိုးသမီးကဏ္ဍစံပြုများ

ဆရာမများမရှိသော ကျောင်းတွင်ရပ်ရွာဒေသလူ့အဖွဲ့အစည်းမှ အမျိုးသမီးများကို စံပြုကဏ္ဍအစီ အစဉ်များတွင်ပါဝင်စေနိုင်ပါသည်။ မိန်းကလေးများအတွက် စံနမူနာ ကောင်းများရယူနိုင်စေရန် ကျောင်းများ စာသင်ခန်းများတွင် ရပ်ရွာဒေသလူ့အဖွဲ့အစည်းမှ မိဘများ၊ ကျောင်းသားကျောင်းသူများ၏ ဆွေမျိုးများ၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အနုပညာအရည်အသွေးရှိကြသူများ၊ အားကစားသမားများ၊ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် ကျောင်းတစ်ကျောင်း သို့မဟုတ် စာသင်ခန်းနှင့် ဤသို့ပါဝင်ပတ်သက်ရသည်ကို စိတ်ဝင်စားကြပါသည်။

အကယ်၍ဒေသခံအမျိုးသမီးများအနေဖြင့် ဤကဲ့သို့တွေ့ဆုံခွင့်ပေးနိုင်ကြသူများ ဖြစ်ပါက စာသင်နှစ်အတွင်းကြိမ်ဖန်များစွာကျောင်းသို့လာပါစေ။ အမျိုးသားများနှင့် မိမိတို့ အမျိုးသမီးများသည် မည်ကဲ့သို့အလုပ်ကို အတူတကွလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရသည်ကို ဟောပြောပေးရန်သူတို့ကိုတောင်းဆိုပါ။ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး ကျား၊မဖြစ်မှုသည် ၎င်းတို့ ၏ ရွေးချယ်မှုများ၊ အောင်မြင်မှုများနှင့်ရှုံးနိမ့်မှုများအပေါ် မည်သို့အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိကြောင်း ဟောပြောပါစေ။အချုပ်အားဖြင့်ဆိုရသော် ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်သည့် သရုပ်ပြမှုများနှင့် ကျောင်းသားကျောင်းသူတစ်ဦးဦးနှင့်ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုများသည် ကလေး များ၏ နှုတ်မှုအတတ်ကို လမ်းညွှန်ရန်နှင့် အကြံဉာဏ်ရရန်ကူညီနိုင်ပါသည်။

ဆရာမတစ်ဦးနှင့်ဂရိတ်(၆)သို့မဟုတ်ဂရိတ်(၁၁)သို့ အောင်မြင်စွာရောက်ရှိနေ သော မိန်းကလေးတို့ကိုဂရိတ်(၆) သို့မဟုတ် ဂရိတ်(၅)မတိုင်မီကျောင်းထွက်လေ့ရှိသော ကျေးရွာဆင်ခြေဖုံးကျောင်းများသို့ အလည်အပတ်သွားစေသည်။ မိန်းကလေးအားလုံး အတူတကွတွေ့ဆုံကြကာ မိန်းကလေးများကျောင်းနေရန်နှင့် ကျောင်းလုပ်ငန်းကောင်းစွာ

လုပ်နိုင်ရန် အကြောင်းများကိုပြောဆိုဆွေးနွေးရန်သင့်ကြပါသည်။ ဆရာမများသည် အသက်အရွယ်ကြီးလာသော မိန်းကလေးများနှင့်အတူ ၎င်းတို့၏မိဘများ ထံသွားရောက် လည်ပတ်တွေ့ဆုံကြကာ မိန်းကလေးများကိုကျောင်းထားရေးနှင့် ကျောင်းပညာပြီးဆုံး ရေးတို့ကို ကူညီနိုင်မည့် နည်းလမ်းများအတွင်း ဆွေးနွေးမှုပြုရပါမည်။

The Gender-Fair Teacher(2003)UNICEF/Eritrea

စာသင်ခန်းနှင့် ရပ်ရွာဒေသလူထုအဖွဲ့အစည်း

လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ကျောင်းသို့ မိဘများနှင့် ရပ်ရွာဒေသ လူထုအဖွဲ့အစည်း ဝင်များကို ဖိတ်ခေါ်သည့်အပြင် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိကလေးများအတွက် ဆီလျော်သည့် သင်ရိုးညွှန်တမ်းလည်း ရှိရပါဦးမည်။ထိုသင်ရိုးတွင်ကလေးများပတ်ဝန်းကျင်မှ သင်ယူနိုင်စွမ်း ရှိသလောက်သင်ယူနိုင်ရန်ခေါင်းစဉ်အမျိုး မျိုးရှိရပါမည်။ နမူနာ-

- ❖ ကလေးများသည် ၎င်းတို့၏ကျောင်းသင်ခန်းစာနှင့် ဆက်စပ်သည့် အကြောင်း အရာခေါင်းစဉ်များ၊ သတင်းအချက်အလက်များကိုအိမ်သို့မဟုတ် ရပ်ရွာဒေသ ပတ်ဝန်းကျင်အဖွဲ့အစည်းတွင်ရှာဖွေနိုင်သည်။ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူနိုင်သည်။
- ❖ ကလေးများသည် မိဘများဘိုးဘွားများကို သူတို့၏ကလေးဘဝက အကြောင်း များကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းစူးစမ်းနိုင်သည်။
- ❖ သင်ခန်းစာနှင့်ဆက်စပ်သောသစ်ပင်များနှင့် အခြားအရာများကို ၎င်းတို့ရပ်ရွာ ဒေသပတ်ဝန်းကျင်တွင် ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်သည်။
- ❖ သင်ကြားသင်ယူမှုပစ္စည်းအဖြစ်ဆရာကအသုံးပြုနိုင်သည့် အသုံးပြုပြီးသား ကတ်ထုပြားကဲ့သို့သော ပစ္စည်းများကို ယူဆောင်နိုင်လာကြသည်။
- ❖ ကလေးများသည် စာသင်ခန်းကိုပြန်လည်၍ ပုံစံပြောင်းလဲရာနှင့် ကျောင်းမြေ ကိုတိုးတက်အောင်ပြုလုပ်ရာတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြ၍ (အထူးသဖြင့် မသန်စွမ်းကလေးများအတွက်) ပို၍ ကလေးပျော်ကျောင်း၊ လုံခြုံစိတ်ချရသော (ပဋိပက္ခဖြစ်မှုလျော့နည်းသော) ကျောင်း၊ ကျား/ မ ခံစားမှု ရှိသောကျောင်း ဖြစ်လာပါသည်။ ကျောင်းမြေကိုကောင်းမွန်တိုးတက်စေခြင်းသည် ပြင်ပရှိ စာသင်ခန်းများအဖြစ်သို့ပိုမိုဖြစ်ထွန်းလာစေသည်။³

³ UNICEF . Children as Community Reearchers. <http:// www. Unicef.org/teachers>

- ❖ ကလေးများသူတို့၏ ရပ်ရွာဒေသဆိုင်ရာပတ်ဝန်းကျင်မြေပုံကိုဆွဲ၍ ကျောင်းမနေသေးသော၊ ကျောင်းသို့မရောက်သေးသော်လည်း ကျောင်းရောက်သင့်ကြသည့် ကလေးများကိုရှာဖွေရေး လုပ်ငန်းတွင်ကူညီပေးနိုင်သည်။
- ❖ ကလေးများသည်၎င်းတို့၏ ရပ်ရွာဒေသ၏ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်နိုင်ကြပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံရှိ ကလေး (CHILD)စီမံကိန်းတွင် ကလေးများသည် တစ်ကိုယ်ရေတစ်ကာယနေထိုင်ကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုတို့၏ နေအိမ်များကို မကြာခဏသန့်ရှင်းရေးလုပ်အားသွားပေးကြပါသည်။ တစ်နေ့တာကုန်ဆုံးချိန်တွင် စားစရာများကို မျှဝေစားသောက်ကြပြီး သက်ကြီး ရွယ်အိုများက သူတို့ ရပ်ရွာဒေသ၏ သမိုင်းနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကိုပြောပြကြသည်။ အသက်အရွယ်အားဖြင့်ကွာခြားမှုရှိသော်လည်း လူတိုင်းသည် ရင်းနှီးသော ဆက်ဆံမှုကိုရရှိပြီး ကောင်းကောင်းမွန်မွန်ပြုစုစောင့်ရှောက်တတ်သော အလေ့အကျင့်များရရှိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကလေးများသည်မတော်တဆထိခိုက်ဖြစ်ပွားမှု ကင်းရှင်းစေရန် သူတို့၏ ရပ်ရွာဒေသဝန်းကျင်အတွင်းရှိ ယာဉ်လမ်းကြောများ၊ လမ်းငယ်များ၌သန့်ရှင်းပြီး စနစ်တကျမှုရှိစေရန်လည်း ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။⁴

ရပ်ရွာဒေသလူထုသို့ ဦးတည်ဆောင်ရွက်သည့် စာသင်ခန်းလုပ်ငန်းများ။

ကလေးများအဖို့သူတို့၏ ရပ်ရွာဒေသလူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှ သင်ယူနိုင်သည်များ ရှိသလို ရပ်ရွာဒေသလူ့အဖွဲ့အစည်းဝင်လုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပြန်လည်မျှဝေပါဝင်နိုင်ရန် အခြားနည်းလမ်းများစွာရှိပါသည်။ ဥပမာ- ထိုင်းနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းရှိ Grade-5 ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတစ်စုသည် ထိုနှစ်အတွင်း သိပ္ပံဘာသာအတွက် သူတို့၏ရပ်ရွာဒေသ ပတ်ဝန်းကျင်ကို လေ့လာကြသည်။ သူတို့သည်တောပြုန်းတီးခြင်းနှင့် တောပြုန်းတီးစေသည့် လက္ခဏာများကို တွေ့ရှိသဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ကြပြီးထိုရပ်ရွာဒေသလူ့အဖွဲ့အစည်းဝင်များထံတွင် ဒေသရပ်ရွာပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သစ်တောများအကြောင်းနောက်ခံသမိုင်းကို စုံစမ်းမေးမြန်းကြသည်။ ကလေးများသည်သူတို့၏ပတ်ဝန်းကျင်အတွင်း သစ်ပင်စိုက်နည်းများကိုလည်း ဆွေးနွေးပြောပြကြသည်။ နှစ်ကုန်ပိုင်းရောက်သောအခါကလေးများသည် လေ့လာမှုများကို မိဘများအားလုံးသို့ ပြသနိုင်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုအခါတွင် မိဘများမှာလည်း ကလေးများထံမှပတ်ဝန်းကျင်အကြောင်းကို အမှန်တကယ်သိရှိလာခဲ့သည်။ ကလေးများသင်ယူလာနိုင်မှုများ၊ သူတို့ပေးသည့် ဗဟုသုတအချက်အလက်များကြောင့် မိဘများကအထင်ကြီးလာကြသည်။ မိဘများနှင့်

⁴ For more ideas on children’s participation, see <http://www.inmu.mahidol.ac.th>
CHILD

ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများသည် ၎င်းတို့ရပ်ရွာဒေသ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို အတူတကွပူးပေါင်းဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့ကြသည်။

အစည်းအဝေးများတွင် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများပါဝင်မှု။ ကလေးများသည် ကျောင်းနှင့်မိဘများ၏အစည်းအဝေးပွဲများ၊ ရပ်ရွာဒေသအစည်းအဝေးများနှင့် အခြားမြို့ပြဆိုင်ရာဖြစ်စဉ်များတွင် တက်ရောက်ပါဝင်ခြင်းဖြင့်၎င်းတို့၏ တကယ့်လက်တွေ့ဘဝအတွေ့အကြုံများကိုတိုးပွားစေနိုင်ပါသည်။ စာသင်ခန်းတွင်မူဆရာသည် အစည်းအဝေးကိုကြိုတင်၍ ကလေးများနှင့် ဇာတ်ဟန်ခင်းကျင်းထားပြီးမည်သည့်အချိန်တွင်ပါဝင်မည်၊ မည်သို့ပါဝင်ရမည်ကိုလေ့ကျင့်နိုင်ပါသည်။ ကလေးများသည် ၎င်းတို့၏ အတန်းဆိုင်ရာသင်ခန်းစာများမှ လုပ်ငန်းများ၊ စီမံချက်များကိုစုစည်းပြီးကျောင်းပွဲတော်တွင် တင်ပြနိုင်ပါသည်။ သို့တည်းမဟုတ် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူအုပ်စုဝင်များက ဇာတ်၊ သီချင်း၊ ကဗျာလင်္ကာများကို သီဆိုတင်ဆက်ကပြနိုင်သည်။ ဤလှုပ်ရှားမှုလုပ်ငန်းမျိုးတွင်ကလေးများ အနေဖြင့်သူတို့သင်ယူမှုများကို မိဘဘိုးဘွားများအား ပြန်လည်ရှင်းပြနိုင်သည်။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် ကျောင်းနှင့်မိဘများကြား ဆက်သွယ်မှုကို တိုးတက်လာစေပြီး ကျောင်းသားကျောင်းသူတို့၏ သင်ယူပြီးခဲ့မှုများကိုလည်း ထပ်ဆင့်အားဖြည့်ပေးနိုင်ပါသည်။

ကလေးများ၏သင်ယူမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့်ကျောင်းနှင့်မိဘတို့၏ အစည်းအဝေးကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရာ၌ အစည်းအဝေးတွင် မည်သည့်ဘာသာစကားကို အသုံးပြုမည်ကို အထူးသတိထား ရပါမည်။ မိဘများနှင့် ဆရာများသည် အများသုံးအဓိကဘာသာစကားကို မသုံးနှုန်းသော မိဘများနှင့်အကြား အာရုံခက်ခဲမှုရှိသော မိဘများအားမည်သို့ဆက်သွယ်ရမည်ကိုဆုံးဖြတ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

လက်စွဲ (၂-၄)

မည်သည့်အကြောင်းအရာများကို ကျွန်ုပ်တို့သင်ယူခဲ့ပြီးပြီနည်း။

ဤစာအုပ်ငယ်သည်လူတိုင်းအကျိုးဝင် သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်တွင် မိသားစုများ၊ ရပ်ရွာဒေသလူ့အဖွဲ့အစည်းဝင်များပါဝင်စေရန်လက်စွဲအမျိုးမျိုးကိုပေးထားပါသည်။ အောက်ပါလုပ်ငန်းများကိုသင်သည် ပြီးစီးနိုင်ပါပြီလား။

- ၁။ ဆရာများ၏ ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းနှင့်ပတ်သက်သည့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို စာရင်းပြုစုပေးပါ။
- ၂။ ကလေးများ၏သင်ယူမှုစွမ်းရည်ကို ၎င်းတို့၏မိဘများအား မည်သည့်နည်းဖြင့် ပြောပြမည်နည်း။
- ၃။ မိခင်များနှင့်ဖခင်များကမိရိုးဖလာထုံးတမ်းစဉ်လာအရ ဖယ်ထုတ်ခြင်းခံရသော ကလေးများကို အကျိုးဝင်လာစေရန် ကူညီနိုင်သည့်နည်းလမ်း နှစ်ခုကို ဖော်ပြပါ။
(က)ကျောင်းတွင်းသို့မဟုတ်(ခ)ကျောင်းပြင်ပတွင်ဖြစ်သည်။
- ၄။ စာသင်ခန်းတွင်းသို့ ရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်းဝင်များပါဝင်လာနိုင်သည့် နည်းအမျိုးမျိုးကို ဖော်ပြပါ။
- ၅။ ရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် တပည့်များပိုမိုပါဝင်လာစေမည့် နည်းလမ်းအမျိုးမျိုး သို့မဟုတ် နေအိမ်နှင့်ရပ်ရွာဒေသပတ်ဝန်းကျင်မှ ပစ္စည်းများကို အသုံးပြုခြင်း နည်းအမျိုးမျိုးကို ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာဒေသမှလူ့အဖွဲ့အစည်းများပါဝင်ခြင်းသည် လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်၏အောင်မြင်မှုအတွက် အလွန်အရေးပါပါသည်။ ရပ်ရွာဒေသလူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ကလေးများသည် သင်ယူနေဖြစ်အောင် အသင့်ချိတ်ဆက်ပြင်ဆင်ပေးထားနိုင်သည့် နည်းလမ်းများစွာရှိပါသည်။ ဆရာများ၊ကျောင်းသားများ၊ ကျောင်းသူများ၊ မိဘများ၊ အုပ်ထိန်းသူများနှင့်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် လူတိုင်းအကျိုးဝင်သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်အကြောင်း အသိပေးခြင်းနှင့် ရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်းများတွင် ၎င်းတို့သည်လူတိုင်းအကျိုးဝင် သင်ယူပျော်ဝန်းကျင်ကို ရှေ့ဆောင်ရွက်ပြုသူများဖြစ်လာစေရန် အားပေးနိုင်သည့်နည်း အမျိုးမျိုးလည်း ရှိပါသည်။ ဤစာအုပ်ငယ်သည် အထက်ပါနည်းများကိုရရှိစေရန် အကြံဉာဏ်များကို ဖော်ပြထားပြီးဖြစ်ပါသည်။

ကိုယ့်ကိုကိုယ်ပြန်လည်မေး၍ဆန်းစစ်ဝေဖန်ပါ။ ‘မိမိသည်ကလေးများ၏ မိသားစုများ၊ ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပိုမိုရင်းနှီးစွာ မည်သည့်လုပ်ငန်းတွေကိုစတင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါ သနည်း။ လူပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦးကို ဦးတည်ပြီး စိတ်ကူးများရယူပါ။ ပြီးလျှင်သင်၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် များနှင့် သင်၏ ကျောင်းသား ကျောင်းသူများမိဘများနှင့်အတူ ဆွေးနွေးပါ။ ရက်သတ္တပတ် သို့မဟုတ်နှစ်ပတ်ကြာပြီးနောက် သင်မည်သို့တိုးတက်လာမည်နည်း။ နောက်ထပ်မည်သည့် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်လိမ့်မည်ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ။

ပိုမိုလေ့လာနိုင်သောနေရာများ

အောက်ဖော်ပြပါထုတ်ဝေမှုများနှင့် Web-Site တို့သည်ကျောင်းမိသားစုများနှင့် ရပ်ရွာဒေသလူမှု အဖွဲ့အစည်းတို့ ပတ်သက်ဆက်နွှယ်မှုကို အားပေးရန်အဖိုးတန် အရင်းအမြစ် များဖြစ်ပါသည်။

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပြီးစာအုပ်များ

Bureau of Elementary Education, Department of Education, Culture and Sports in cooperation with UNICEF Philippines (1994) The Multigrade Teacher's Handbook, Manila.

duPliessis J. (2003) Rainbow Charts and C-O-C-O-N-U-T-S: Teacher Development for Continuous Assessment in Malawi Classroom. Washington, DC: American Institutes for Research.

Miske SJ. (2003) Proud Pioneers: Improving Teaching and Learning in Malawi through Continuous Assessment. Washington, DC: American Institutes for Research.

Rugh A and Bossert H. (1998) Involving communities: Participation in the delivery of education programs. Washington, DC: Creative Associates International, Inc.

The Gender-Fair Teacher (2003) UNICEF/Eritrea.

ကွန်ရက်များ

Children as Community Researchers. This is an excellent publication for promoting children's learning through the community. It can be downloaded at:

<http://www.unicef.org/teachers/researchers/index.html> or

<http://www.unicef.org/teachers/researchers/childresearch.pdf>

Children's Integrated Learning and Development Project.

<http://www.inmu.mahidol.ac.th/CHILD>

Community School Alliances.

<http://www.edc.org/CSA>

Supporting Home-School Collaboration by Sandra L. Christenson.

<http://www.cyfc.umn.edu/schoolage/resources/supporting.html>

UNICEF Teacher Talking about Learning.

<http://www.unicef.org/teachers/environment/commun.htm>.

This excellent Web site offers information on: learning and the community; teachers and communities; involving families in learning; communities helping schools; community life and tips for improving schools.